

REFERAT 2022-25: Økonomiudvalget d. 23-04-2025

Mødedato Onsdag d. 23. april 2025 kl. 08:30

Mødested Magistratssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Erik Lauritzen, Ellen Trane Nørby, Stephan Kleinschmidt, Tage Petersen, Preben Storm, Dide Lauritzen, Stefan Lydal, Jesper Smaling, Bo Kleis Christensen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af 1. bevillingsrevision 2025 - ØU.....	4
Godkendelse af 1. bevillingsrevision 2025 - samlet.....	7
Godkendelse af anlægsregnskaber Økonomiudvalget.....	11
Godkendelse af anlægsregnskaber, Børne- og Uddannelsesudvalget.....	13
Godkendelse af anlægsregnskaber Natur-, Klima- og Miljøudvalget.....	14
Godkendelse af anlægsregnskaber Teknik-, By- og Boligudvalget.....	16
Godkendelse af anlægsregnskaber - Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst.....	19
Godkendelse af anlægsregnskaber - Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab.....	20
Godkendelse af ansøgning om kommunal garanti for lån til SONFOR Vedvarende Energi A/S - udv.....	22
Godkendelse af anmodning fra Sydals-Hallen om optagelse af kommunalt lån til finansiering af mo.....	24
Godkendelse af renoveringsprojekt for DVB Syd afdeling 10 - Skema B.....	27
Godkendelse af Idræts- og Fritidspolitikken 2025-2028.....	30
Godkendelse af, at der ikke arbejdes videre med en alternativ adgangsvej til Fiskerløkken i Momm.....	33
Godkendelse af revideret helhedsplan for Vollerup.....	36
Godkendelse af forslag til lokalplan 4.1-10 Kollegieboliger ved Mølby og Rebslagentorvej, Sønderbo.....	40
Godkendelse af fastholdelse af serviceniveau ved implementering af ældreloven - forebyggende hje.....	43
Godkendelse af fastholdelse af serviceniveau ved implementering af ældreloven - genoptræning og.....	45
Godkendelse af Flere unge i job og uddannelse 2025-2030, udmøntning af den kommunale ungeinc.....	48
Drøftelse af driftsomprioriteringer 2026-29 - Økonomiudvalget.....	52
Drøftelse af anlægsbudgettering 2026-29 - Økonomiudvalget.....	54
Drøftelse af input til budgettemamøder og -seminar for budget 2026-2029.....	56
Drøftelse af Augustenborg Havn.....	57
Orientering om befolkningsprognosen 2025-2029.....	59
Orientering om status på udmøntningsplan 2025-2028 - april.....	61
Orientering om ledelsesinformation 2025 - ultimo marts 2025 - ØU.....	62
Orientering om ledelsesinformation 2025 – Ultimo marts 2025 - Byrådet.....	63
Godkendelse af brugsvilkår for arealer ved Notmark Gl. Skole.....	66
Lukket: Godkendelse af reviderede salgsvilkår for salg af areal.....	68
Lukket: Godkendelse af aftale om arealerhvervelse.....	69
Godkendelse af principbeslutning om aktivering af erhvervsområde.....	70
Lukket: Godkendelse af principbeslutning om helhedsplan for udvikling af erhvervsområder i Nord.....	72
Lukket: Godkendelse af udbud af kollektiv trafik.....	73
Lukket: Drøftelse af proces for tiltrækning af uddannelse.....	74
Lukket: Generel orientering.....	75
Lukket: Underskriftsside 23-04-2025.....	76

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

22/420

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Godkendt.

Punkt 2: Godkendelse af 1. bevillingsrevision 2025 - ØU

25/1911

Sagsresumé

Tre gange i 2025 vil Byrådet følge op på de bevillinger, der skal gives som konsekvens af eventuelle ændringer i økonomien.

Direktionens forslag til den samlede bevillingsrevision 2025 er vedlagt.

Til første bevillingsrevision i april 2025 viser forvaltningens gennemgang, at Økonomiudvalgets driftsbudget 2025 samlet skal øges med 0,371 mio. kr. og finansforskydninger reduceres med 2,292 mio. kr. I overslagsårene 2026-2029 reduceres driftsbudgettet med 1,732 mio. kr. årligt.

Hertil er der en periodisering af et anlæg, som udgør 1,0 mio. kr. fra 2025 til 2026.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at driftsbudgettet øges med 0,371 mio. kr. i 2025 og reduceres med 1,732 mio. kr. fra 2026 og frem
- at finansforskydninger reduceres med 2,292 mio. kr. i 2025.
- at anlægsrul (periodisering) udgør 1,0 mio. kr. som flyttes fra 2025 til 2026.

Sagsfremstilling

Der sker opfølgning af økonomi i de månedlige ledelsesinformationer (LIS), hvor afvigelser og forventet regnskab forelægges til orientering for fagudvalg, Økonomiudvalg og Byrådet. Ud over den månedlige opfølgning på ledelsesinformationen, foretages der årligt et antal bevillingsrevisioner.

Økonomiudvalget har, i forbindelse med godkendelse af budgethandleplanen 2026-2029 i marts 2025, besluttet, at der foretages tre bevillingsrevisioner for 2025. Ved bevillingsrevisionerne træffes der beslutning om de bevillingsmæssige ændringer, som blandt andet fremgår af de månedlige ledelsesinformationer.

Bevillingsrevisionerne i 2025 forelægges politisk på følgende tidspunkter:

	Uge 14 (april)	Fagudvalg
Første bevillingsrevision	23. april	Økonomiudvalg
	30. april	Byråd
Anden bevillingsrevision	Uge 33 (august)	Fagudvalg
	20. august	Økonomiudvalg

	27. august	Byråd
	Uge 45 (november)	Fagudvalg
Tredje bevillingsrevision	12. november	Økonomiudvalg
	26. november	Byråd

Direktionens forslag til den samlede bevillingsrevision 2025 er vedlagt.

Bevillingsniveauet på driften er på det enkelte politikområde inden for hvert udvalg.

Flytning af budgetter mellem politikområder, både inden for eget udvalg og mellem de enkelte udvalg, skal ligeledes forelægges ved bevillingsrevisionerne.

Forvaltningerne har nedenstående ændringer til det korrigerede budget.

Drift:

- PFAS-undersøgelser Sønderborg Lufthavn 0,588 mio. kr. i 2025
- Indskud Lufthavn flyttes 1,5 mio. kr. mellem drift og finansforskydninger i 2025
- Aftale om forenkling og målretning i sygedagpengesystemet -0,813 mio. kr. årligt fra 2025

Flytning mellem politikområder/udvalg:

- Rengøring af huset Kærvej, reduktion -0,165 mio. kr. i 2025 og -0,180 mio. kr. fra 2026
- Rengøring af Deutscher Kindergarten Alnor, udvidelse 0,031 mio. kr. årligt fra 2025
- Stilling vedr. arbejdsmarkedspolitisk arbejde flyttes til Økonomiudvalgets område i forvaltningen Omsorg og Udvikling med 0,600 mio. kr. årligt fra 2025
- Fagsystem KMD institution flyttes til BUU med -1,370 mio. kr. årligt fra 2025

Anlæg:

- Anlægsrul (periodisering) 1 mio. kr. rykkes fra 2025 til 2026.

Finansforskydninger:

- Indskud Lufthavn flyttes -1,5 mio. kr. mellem drift og finansforskydninger i 2025
- Renteindtægter, renteudgifter, afdrag og garantiprovision reguleres med -0,792 mio. kr.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, har det nedenstående konsekvens

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift	Div.	371	-1.732	-1.732	-1.732
Anlæg/ Rådighedsbeløb	02	1.000	-1.000		

Finansiering via:

Drift andetsteds	02	904	919	919	919
Afsat rådighedsbeløb					
Finansforskydninger	01	-1.500			
Nettorenter	01	-792			
Kassebeholdning		17	1.813	813	813

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Samlet oversigt over 1. bevillingsrevision 2025-250325.pdf

Punkt 3: Godkendelse af 1. bevillingsrevision 2025 - samlet

25/1911

Sagsresumé

Tre gange i 2025 vil Byrådet følge op på de bevillinger, der skal gives som konsekvens af eventuelle ændringer i økonomien.

Der afholdes 3 bevillingsrevisioner i 2025, udover 1. bevillingsrevision gennemføres 2. bevillingsrevision i august i sammenhæng med midtvejsregulering/DUT for indeværende år. Årets 3. og sidste bevillingsrevision sker i november måned.

Samlet udviser 1. bevillingsrevision

- at driftsbudget 2025 samlet reduceres med -1,122 mio. kr. og indtægterne/finansieringen reguleres med -2,292 mio. kr. i 2025 samt at anlægsbudgettet øges med samlet 2,137 mio. kr. i 2025
- at overslagsårene øges driften med 2,333 mio. kr. i 2026, 0,944 mio. kr. i år 2027 og reduceres med -1 mio. kr. fra år 2028.

Bevillingsrevisionen balancer, når årene 2025-2029 ses samlet.

Til orientering er der efter udarbejdelse af 1. bevillingsrevision, foretaget en større kørsel (29. marts) vedrørende tilbagebetaling af grundskyld (primært sommerhusgrunde) for årene 2021-2023. Tilbagebetalingsniveauet ligger ca. 10 mio. kr. over det afsatte beløb til formålet. Området følges løbende og medtages til 2. bevillingsrevision 2025 i august.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- tillægsbevillinger til driftsvirksomheden på -1.122 t.kr. i 2025, 2.333 t. kr. mio. kr. i 2026, 944 t.kr. i 2027 og -1.000 t.kr. fra år 2028.
- tillægsbevillinger til anlægsvirksomheden på 2.137 t.kr. i 2025.
- tillægsbevillinger til finansiering (konto 07 og 08) på i alt -2.292 t. kr. i 2025
- at nettobeløbet på -1.277 t.kr. i 2025, 2.333 t.kr. i 2026, 944 t.kr. i 2027 og -1.000 t.kr. fra år 2028 finansieres af kassebeholdningen i perioden 2025-2029.

Sagsfremstilling

Der sker opfølgning af økonomi i de månedlige ledelsesinformationer (LIS), hvor afvigelser og forventet regnskab forelægges til orientering for fagudvalg, Økonomiudvalg og Byrådet. Ud over den månedlige opfølgning på ledelsesinformationen, foretages der årligt et antal bevillingsrevisioner.

I budgethandleplanen 2026-2029 som Økonomiudvalget godkendte i marts 2025, fremgår der, at der foretages tre bevillingsrevisioner for 2025. Ved bevillingsrevisionerne træffes der beslutning om de bevillingsmæssige ændringer, som

blandt andet fremgår af de månedlige ledelsesinformationer.

Bevillingsrevisionerne i 2025 forelægges politisk på følgende tidspunkter:

	Uge 14 (april)	Fagudvalg
Første bevillingsrevision	23. april	Økonomiudvalg
	30. april	Byråd
	Uge 33 (august)	Fagudvalg
Anden bevillingsrevision	20. august	Økonomiudvalg
	27. august	Byråd
	Uge 45 (november)	Fagudvalg
Tredje bevillingsrevision	12. november	Økonomiudvalg
	26. november	Byråd

Der afholdes 3 bevillingsrevisioner i 2025, udover 1. bevillingsrevision gennemføres 2. bevillingsrevision i august i sammenhæng med midtvejsregulering/DUT for indeværende år. Årets 3. og sidste bevillingsrevision sker i november måned.

Årets 1. bevillingsrevision indeholder både budgetflytninger mellem udvalgene og inden for udvalgenes egne rammer samt bidrag til finansiering af udgifter som bl.a. Tidlig tysk, natslukning (scenarie 4) og signalregulering ved Nordals Resort.

Ovenstående med henblik på at danne et grundlag for budgetoverholdelse i indeværende år.

Bevillingsniveauet på driften er på det enkelte politikområde inden for hvert udvalg.

Flytning af budgetter mellem politikområder, både inden for eget udvalg og mellem de enkelte udvalg, skal ligeledes forelægges ved bevillingsrevisionerne.

Bevillingsrevisionen giver således nedenstående ændringer til det korrigerede budget 2025 og overslagsårene.

Udvalgene (beløb i t.kr.)	Tillægsbevil-ling	2026	2027	2028	2029
	Første bevillings- revision 2025				
Arbejdsmarked og Integration	200	200	200	200	200
Flytning mellem udvalgene	200	200	200	200	200

Sundhed	-1.467	-1.467	-1.467	-1.467	-1.467
Pol. 13 Sundhed	-187	-187	-187	-187	-187
Flytning mellem udvalgene	-1.280	-1.280	-1.280	-1.280	-1.280
Social-, Senior og Handicap	0	0	0	0	0
Ingen ændringer					
Børne- og Uddannelse	-2.607	4.852	3.463	1.519	1.519
Pol. 14 Dagtilbud	500	750	1.000	1.000	1.000
Pol. 15 Undervisning	-4.611	2.583	944	-1.000	-1.000
Pol. 16 Børn m. særlige behov	0	0	0	0	0
Flytning mellem udvalgene	1.504	1.519	1.519	1.519	1.519
Kultur, Idræt, og					
Medborgerskab	0	0	0	0	0
Ingen ændringer					
Erhverv og Grøn vækst	0	0	0	0	0
Ingen ændringer					
Teknik-, By og Bolig	1.977	480	480	480	480
Pol. 03 Kommunale	100	0	0	0	0
ejendomme	1.397	0	0	0	0
Pol. 08 Veje og trafik – drift	480	480	480	480	480
Flytning mellem udvalgene					
Natur, Klima og Miljø	404				
Pol. 07 Natur, Klima og	404	0	0	0	0
Forsyning					
Økonomi	371	-1.732	-1.732	-1.732	-1.732
Pol. 02 Adm. og pol.	401	-187	-187	-187	-187
Organisation					
Pol. 06 Erhverv	1.500	0	0	0	0
Pol. 18 Beskæftigelse	-626	-626	-626	-626	-626
Flytning mellem udvalgene	-904	-919	-919	-919	-919
Ændringer i alt på driften	-1.122	2.333	944	-1.000	-1.000
Heraf					
- serviceudgifter	-1.122	2.333	944	-1.000	-1.000
- overførselsudgifter	0	0	0	0	0
Ændringer på anlæg i alt	2.137	0	0	0	
Finansforskydninger/renter	-2.292	0	0	0	0
Samlet i alt	-1.277	2.333	944	-1.000	-1.000

Bevillingsrevisionen balancer, når årene 2025-2029 ses samlet.

Til orientering er der efter udarbejdelse af 1. bevillingsrevision, foretaget en større kørsel (29. marts) vedrørende tilbagebetaling af grundskyld (primært sommerhusgrunde) for årene 2021-2023. Tilbagebetalingsniveauet ligger ca. 10 mio. kr. over det afsatte beløb til formålet. Området følges løbende og medtages til 2. bevillingsrevision 2025 i august.

Konsekvenser for kommunens servicevækstramme

Forvaltningen bemærker, at bevillingsrevisionen medfører en budgetreduktion på serviceområdet med 1,122 mio. kr. i 2025.

Det korrigerede budget 2025 ultimo marts (det vil sige inden bevillingsrevisionen) ligger ca. 4 mio. kr. under kommunens servicevækstramme, heri indgår overførslerne fra 2024.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at indstillingen har nedenstående bevillingsmæssig konsekvens.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift	Diverse	-1.122	2.333	944	-1.000
Anlæg/ Rådighedsbeløb	Diverse	2.137			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Finansforskydn.	01	-1.500			
Nettorenter	01	-792			
Kassebeholdning	01	1.277	-2.333	-944	1.000

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Samlet oversigt over 1. bevillingsrevision 2025-250325.pdf

Punkt 4: Godkendelse af anlægsregnskaber Økonomiudvalget

24/6441

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber indenfor Økonomiudvalgets område forelægges til godkendelse.

Anlægsregnskaber viser et samlet mindre forbrug på 0,510 mio. kr.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- anlægsregnskaberne
- at mindre forbruget på -0,510 mio. kr. tilføres kassen.

Sagsfremstilling

Ifølge Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring”, skal anlægsregnskabet forelægges halvårligt eller årligt.

Der kan udarbejdes en samlet sag til fagudvalget, som inkluderer de i året afsluttede anlægsprojekter. Af sagen skal fremgå regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét.

Forelæggelse sker i april og december måned.

På Økonomiudvalgets område afsluttes følgende anlægsregnskaber:

I 1.000 kr.

Politikområde	Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
03 Kommunale ejendomme	Køb af Smedegade 16a*	155	-352	507
04 Turisme og Landdistrikter	Puljen til borgerinitiativer og pyloner 2024	916	916	0
08 Veje og Trafik	Udskiftning af køretøjer 2024	1.258	1.258	0
10 Kultur, Idræt og Fritid	Etablering af Reimers-skolen og Kaserne	1.000	997	3
Samlet		3.329	2.819	510

*Mindre forbrug skyldes højere salgsindtægt end budgetteret.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, medfører det, at mindre forbruget tilføres kassen.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	03 10	-507 -3			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	510			

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Afslutning af anlæg ØU

Punkt 5: Godkendelse af anlægsregnskaber, Børne- og Uddannelsesudvalget

25/4444

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber inden for Børne- og Uddannelsesudvalgets område forelægges til godkendelse.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Børne- og Uddannelsesudvalget, at Byrådet godkender

- anlægsregnskabet

Sagsfremstilling

Ifølge Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring”, skal anlægsregnskabet forelægges halvårligt eller årligt.

Der kan udarbejdes en samlet sag til fagudvalget, som inkluderer de i året afsluttede anlægsprojekter. Af sagen skal fremgå regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét.

Forelæggelse sker i april og december måned.

På Børne- og Uddannelsesudvalgets område afsluttes følgende anlægsregnskab:

Politikområde	Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
15 Undervisning	Bygningsrenovering, Skoler 2024	206	206	0
I alt		206	206	0

Puljen er løbende nedskrevet i takt med de dispositioner der er sket. Restbeløbet er disponeret til et Håndværk og Design lokale på Ulkebøl Skole som i forbindelse med overførselssagen er overført til anlægsbevilling for 2025.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Børne- og Uddannelsesudvalget den 03-04-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Børne- og Uddannelsesudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Anlægsregnskab 2025

Punkt 6: Godkendelse af anlægsregnskaber Natur-, Klima- og Miljøudvalget

25/5170

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber inden for Natur-, Klima- og Miljøudvalgets område forelægges til godkendelse.

Anlægsregnskaberne viser et mindreforbrug på 0,269 mio. kr.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

- anlægsregnskaberne
- at mindreforbruget på 0,269 mio. kr. tilgår kassebeholdningen.

Sagsfremstilling

Ifølge Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring” skal anlægsregnskabet forelægges halvårligt eller årligt.

Der kan udarbejdes en samlet sag til fagudvalget, som inkluderer de afsluttede anlægsprojekter for det forgangne år. Af sagen skal fremgå regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét.

Forelæggelse sker i april og december måned.

På Natur-, Klima- og Miljøudvalgets område afsluttes følgende anlægsregnskaber:

I 1.000 kr.

Politikområde	Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
07 Natur, Klima og Forsyning	Konvertering til fjernvarme i kommunale bygninger 2024	658	658	0
07 Natur, Klima og Forsyning	Klimatilpasningsplan 2024	1.015	1.015	0
08 Veje og Trafik	Oprensning og overdragelse af branddamme i landsbyer	612	343	269
08 Veje og Trafik	Stiplan prioriteret 2024	382	382	0
08 Veje og Trafik	Gendarmstien udbedringer 2024	458	458	0

I alt	3.125	2.856	269
-------	-------	-------	-----

Se bilag for bemærkninger til de enkelte anlægsregnskaber.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal anlægsbevillingen vedr. oprensning og overdrage branddamme i landsbyer, reduceres med 0,269 mio.kr., og beløbet tilgår kassebeholdningen i år 2025.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	08	-269			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	269			

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Natur-, Klima- og Miljøudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Anlægsregnskaber 2025 NKM april

Punkt 7: Godkendelse af anlægsregnskaber Teknik-, By- og Boligudvalget

25/5170

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber inden for Teknik-, By- og Boligudvalgets område forelægges til godkendelse.

Anlægsregnskaberne viser et samlet merforbrug på 0,758 mio. kr.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget, at Byrådet godkender

- anlægsregnskaberne
- at merforbruget på 0,758 mio. kr. finansieres af kassebeholdningen.

Sagsfremstilling

Ifølge Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring” skal anlægsregnskabet forelægges halvårligt eller årligt.

Der kan udarbejdes en samlet sag til fagudvalget, som inkluderer de afsluttede anlægsprojekter for det forgangne år. Af sagen skal fremgå regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét.

Forelæggelse sker i april og december måned.

På Teknik-, By- og Boligudvalgets område afsluttes følgende anlægsregnskaber:

I 1.000 kr.

Politikområde	Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
03 Kommunale ejendomme	Bygningsrenovering 2023 Ekstra pulje	819	819	0
03 Kommunale ejendomme	Renovering af Reimerskolen	20.017	20.775	-758
03 Kommunale ejendomme	Energimærkning af komm. bygninger, etape 1	1.247	1.247	0
03 Kommunale ejendomme	Energimærkning 2024	0	0	0
03 Kommunale ejendomme	Bygningsrenovering 2024	10.523	10.523	0

05 Bosætning og byggeri	Bystrategier 2024	145	145	0
05 Bosætning og byggeri	Salg af del af matr.nr. 589 Havnbjerg	-2.825	-2.825	0
05 Bosætning og byggeri	Salg af del af matr.nr. 975a Guderup	-1.050	-1.050	0
08 Veje og Trafik	Strategisk energipl. vedr. grøn transport 2024	850	850	0
08 Veje og Trafik	Fortove renoveres 2024	508	508	0
08 Veje og Trafik	Ren. af off. toilet/handicaptollet 2024	469	469	0
08 Veje og Trafik	Renov. af eksisterende cykelstier 2024	0	0	0
08 Veje og Trafik	Signalanlæg udskiftninger 2024	915	915	0
08 Veje og Trafik	Trafiksikkerhedsplan 2024	653	653	0
08 Veje og Trafik	Veje belægninger 2024	23.915	23.915	0
08 Veje og Trafik	Etablering af ladestruktur Drift og Beredskab	1.140	1.140	0
10 Kultur, Idræt og Fritid	Midler renov/forbedring af idrætsanlæg 2024	687	687	0
I alt		58.013	58.771	-758

Se bilag for bemærkninger til de enkelte anlægsregnskaber.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en tillægsbevilling til anlægsbevillingen vedr. renovering af Reimersskolen på 0,758 mio.kr., finansieret af kassebeholdningen i 2025.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	03	758			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning	01	-758
-----------------	----	------

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 01-04-2025

Teknik-, By- og Boligudvalget anbefaler indstillingen.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomiudvalget den 23. april 2025

I kommunens Principper og retningslinjer for økonomistyring fremgår bl.a. ift. anlægsafslutning, at fagudvalget ved et samlet merforbrug skal pege på finansiering heraf, mens et mindre forbrug som udgangspunkt tilføres kommunens kassebeholdning.

Projektet vedrørende renoveringen af Reimer-skolen har dog været særligt udfordret, som følge af entreprenørens konkurs i efteråret 2022, tre øvrige konkurser samt den ændrede anvendelse af Reimerskolen, og budgettet er dermed overskredet med 758 t.kr. Udvalget anmoder derfor, at merudgiften finansieres af kassebeholdningen.

Det bemærkes, at merforbruget finansieres, når det ses i sammenhæng med øvrige udvalgsindstillinger om anlægsafslutninger, hvor der lægges restbeløb i kassen.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Teknik-, By- og Boligudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Anlægsregnskaber 2025 TBB april

Punkt 8: Godkendelse af anlægsregnskaber - Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst

24/6323

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber inden for Udvalget Erhverv og Grøn Væksts område forelægges til godkendelse. Anlægsregnskaberne er i balance.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst, at Byrådet godkender

- anlægsregnskaberne.

Sagsfremstilling

Jf. Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring” skal anlægsregnskabet forelægges halvårligt eller årligt. Der udarbejdes en samlet sag til udvalget, som inkluderer de afsluttede anlægsprojekter for de forgangne år. Af sagen til udvalget fremgår regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét.

Forelæggelsen af anlægsregnskabet sker i april og december måned.

På Udvalget for Erhverv og Grøn Væksts område afsluttes følgende anlægsregnskaber angivet i 1.000 kr.:

Politikområde	Anlægsprojekt	Anlægsbevilling	Forbrug	Restbevilling
Pol. 04	GOTO Sønderborg	6.000	6.000	0
	Gråsten Forum 2025	200	200	0
Total		6.200	6.200	0

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet anlægsregnskaberne balancerer.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 03-04-2025

Godkendt.

Fraværende:

Jan Prokopek Jensen

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Udvalget for Erhverv og Grøn Væksts anbefaling indstilles.

Punkt 9: Godkendelse af anlægsregnskaber - Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab

24/6325

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber inden for Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskabs område forelægges til godkendelse.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab, at Byrådet godkender

- anlægsregnskaberne, og at mindreforbruget på 10 tkr. tilføres kassen.

Sagsfremstilling

Jf. Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring” skal anlægsregnskabet forelægges halvårligt eller årligt. Der udarbejdes en samlet sag til udvalget, som inkluderer de afsluttede anlægsprojekter for de forgangne år. Af sagen til udvalget fremgår regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét.

Forelæggelsen af anlægsregnskabet sker i april og december måned.

På Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskabs område afsluttes følgende anlægsregnskaber angivet i 1.000 kr.:

Politikområde	Anlægsprojekt	Anlægsbevilling	Forbrug	Restbevilling
Pol. 10	Ahlmannspark hal2, behovsanalyse og ideoplæg	200	226	-26
Pol. 10	Bakkensbro Aktivitets- og Kulturcenter 2024	70	53	17
Pol. 10	Nye faciliteter til kunstnere i Augustenborg	1.000	1.000	0
Pol. 10.	Skaterrampe Ullerup	125	106	19
Pol. 10	Pulje til idrætsanlæg 2024	1.193	1.193	0
Pol. 10	Pulje til kulturelle anlæg 2024	219	219	0
Total		2.807	2.797	10

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der ske nedenstående bevillinger.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	10	-10			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	10			

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 02-04-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskabs anbefaling indstilles.

Punkt 10: Godkendelse af ansøgning om kommunal garanti for lån til SONFOR Vedvarende Energi A/S - udviklingsaktiviteter vedr. Lillebælt Syd havvindmølleprojekt

25/1750

Sagsresumé

SONFOR Vedvarende Energi A/S har den 31. marts 2025 via mail anmodet om en kommunal garantistillelse for et lån til finansiering af udviklingsaktiviteter frem mod næste milepæl i Lillebælt Syd vindmøllepark, herunder detailundersøgelser af vindforhold, geofysiske, geotekniske og andre forhold på siten.

SONFOR's andel af udviklingsaktiviteterne udgør 18,9 mio. kr.

Kommunen har i henhold til Elforsyningsloven hjemmel til at stille garanti. Jf. EU-Kommissionens meddelelse om reglerne for statsstøtte stk. 3.2 kan kommunen stille garanti for 80 pct. af lånoptagelsen, svarende til 15,12 mio. kr.

Da der er tale om kommerciel virksomhed, kan lånet ikke optages i KommuneKredit. I henhold til kommunens finansielle politik er det en generel betingelse for garantistillelse, at lånet optages i KommuneKredit. Der kan dog gøres en undtagelse fra overstående efter konkret anmodning, når der eksempelvis i Elforsyningsloven er særskilte regler om lånoptagelse i forbindelse med VE-selskaber.

En garantistillelse til ovennævnte formål udløser ikke krav om deponering, og påvirker dermed ikke kommunens låneadgang.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- ansøgningen om kommunal garanti for lån på 15,12 mio. kr.
- stiftelsesprovision på 1,00 pct. samt fastsættelse af løbende garantiprovisionssats ved kommunens revision, jf. kommunens finansielle politik.

Sagsfremstilling

SONFOR Vedvarende Energi A/S har den 31. marts 2025 via mail anmodet om en kommunal garantistillelse for et lån til finansiering af udviklingsaktiviteter frem mod næste milepæl i Lillebælt Syd vindmøllepark, herunder detailundersøgelser af vindforhold, geofysiske, geotekniske og andre forhold på siten.

Bag havvindmølleprojektet står Lillebælt Vind A/S, som er ejet af SONFOR Vedvarende Energi A/S (15%), European Energy (12,75%) og TotalEnergies (72,25%). SONFOR er som ejer forpligtet til at stille med kapitalindskud til kommende udviklingsinvesteringer, svarende til deres ejerandel (15%). Kapitalindskuddet på 18,9 mio. kr. svarer således til SONFORs andel af de godkendte projektbudgetter for 2025.

Kommunen har i henhold til Elforsyningsloven § 4 hjemmel til at stille garanti for et lån til ovennævnte formål. Det skal dog ske under iagttagelse af statsstøttere reglerne, hvilket betyder, at kommunen maksimalt må garantere for 80 pct. af det samlede lånebeløb, jf. EU-Kommissionens meddelelse om reglerne for statsstøtte stk. 3.2.

Kommunen kan således stille garanti for 80 pct. af lånoptagelsen på 18,9 mio. kr., svarende til 15,12 mio. kr. Da der er tale om kommerciel virksomhed, kan lånet ikke optages i KommuneKredit. I henhold til kommunens finansielle politik er det en generel betingelse for garantistillelse, at lånet optages i KommuneKredit. Der kan dog gøres en undtagelse fra overstående efter konkret anmodning, når der eksempelvis i Elforsyningsloven er særskilte regler om lånoptagelse i forbindelse med VE-selskaber.

En garantistillelse til ovennævnte formål udløser ikke krav om deponering, og påvirker dermed ikke kommunens låneadgang.

SONFOR vil finansiere kapitalindskuddet med provenu fra salg af 35 pct. af aktierne i Lillebælt Vind i december 2024. Betalingerne herfra falder i 4 rater, som er hængt op på opnåelse af foruddefinerede milepæle. SONFOR ansøger derfor om kommunal garantistillelse for et lån, der løber frem til udgangen af 2025, hvor næste ratebetaling fra aktiesalget planmæssigt vil falde.

Projektet går i 2025 ind i en fase, hvor geofysiske og geotekniske undersøgelser af havbund og ledningstraceer, vindmålinger m.v. skal tilendebringes, således at alle kendte risici er undersøgt og mitigerede forud for opstart af byggeriet. SONFOR oplyser, at der på nuværende tidspunkt ikke er noget, der indikerer, at projektet ikke kan gennemføres inden for rammerne af en positiv business case. Indtil resultatet af de undersøgelser, der skal finansieres og foretages i 2025, foreligger, vides det dog ikke med sikkerhed.

Der er således risiko for, at undersøgelserne kan afdække forhold, som i værste fald kan betyde, at parterne træffer beslutning om ikke at gennemføre projektet. I så fald vil den på det tidspunkt indskudte egenkapital som udgangspunkt være tabt.

Jf. kommunens finansielle politik vil der blive opkrævet en stiftelsesprovision på 1 pct. af lånets hovedstol ved garantistillelsen.

Kommunen er i dialog med BDO med henblik på at fastsætte en minimumssats for den løbende garantiprovisionssats. Revisionen fastsætter garantiprovisionssatsen før Byrådets behandling af sagen d. 30. april, hvorfor der vil blive udarbejdet en supplerende sagsfremstilling, som fastslår garantiprovisionens størrelse.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet niveauet for garantiprovisioner følges løbende i forbindelse med årets bevillingsrevisioner.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Punkt 11: Godkendelse af anmodning fra Sydals-Hallen om optagelse af kommunalt lån til finansiering af moderniseringsprojekt

24/15445

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har i 2024 udbetalt et tilskud til den selvejende institution Sydals-Hallen på 3 mio. kr. til et moderniseringsprojekt. De samlede projektudgifter inklusive uforudsete udgifter var budgetteret til 4,6 mio. kr., og Sydals-Hallen har oplyst, at den fulde finansiering kom i hus via den kommunale bevilling samt fondsmidler.

I oktober 2024 behandlede Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab en ansøgning fra Sydals-Hallen, hvori den selvejende institution anmodede om en tillægsbevilling på 619.866 kr. grundet ekstraordinære uforudsete udgifter, der relaterer sig til jordbundsforhold og miljøsanering. Udvalget godkendte ikke forvaltningens indstilling til afslag, men sendte sagen tilbage til forvaltningen til fornyet behandling.

Forvaltningen har efterfølgende været i dialog med Sydals-Hallen, som nu anmoder om, at de ekstraordinære uforudsete udgifter finansieres via optagelse af et kommunalt lån.

Sydals-Hallen bidrager til fokusområderne ”Levende byer, lokalsamfund og fællesskaber” og ”Et godt liv” i Byrådets Vision 2022-2025 samt til indsatsområdet ”Idræts- og fritidsfaciliteter” i Idræts- og fritidspolitikken, der blandt andet handler om, at Sønderborg Kommune fortsat vil udvikle og sikre gode rammer for kommunale og selvejende idræts- og fritidsfaciliteter samt styrke en optimal udnyttelse af idræts- og fritidsanlæggene.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab, at Byrådet godkender løsningsforslag

1. anmodningen om optagelse af kommunalt lån på 619.866 kr. imødekommes efter Sønderborg Kommunes gældende vilkår for optagelse af lån

eller

2. der gives afslag på anmodningen.

Sagsfremstilling

Den selvejende institution Sydals-Hallen blev opført i 1969 og gennemgik en modernisering i 2000. Sydals-Hallen danner fortrinsvist rammen om sportslige og kulturelle aktiviteter, der er af betydning for borgernes fritidsbeskæftigelse og fritidsinteresser. Ifølge hallens vedtægter er formålet at drive en idrætshal med tilhørende multisal, motionsrum og keglebane, som er beregnet til benyttelse af organisationer, foreninger og privatpersoner på Sydals.

I budgetaftale 2020-2023 afsatte aftaleparterne 6,5 mio. kr. til modernisering og renovering af Sydals-Hallen. Midlerne var fordelt med 500.000 kr. i 2020 og 6 mio. kr. i 2021. I den efterfølgende budgetaftale for 2021-2024 blev de reserverede midler flyttet til 2022, hvor arbejdet forventedes gennemført.

I forbindelse med budgetaftale 2023-2026 blev det konstateret, at det oprindelige projekt omhandlende renovering og udbygning af Sydals-Hallen af forskellige årsager ikke havde været realiserbart, og aftaleparterne var enige om, at

bevillingen på 6,5 mio. kr. i budget 2022 bortfaldt. Ved samme budgetforlig var aftaleparterne ligeledes enige om at se velvilligt på et kommende renoveringsprojekt efter ansøgning fra Sydals-Hallen, og der blev disponeret op til 3 mio. kr. til dette.

I september 2023 orienterede Sydals-Hallen Sønderborg Kommune om, at man i bestyrelsen arbejdede seriøst på en modernisering af Sydals-Hallen med forventet påbegyndelse af arbejdet den 1. april 2024, og at man derfor gerne ville gøre brug af de afsatte 3 mio. kr. I forlængelse heraf fremsendte Sydals-Hallen et prospekt, der beskrev det forestående moderniseringsprojekt indeholdende nyt indgangsparti, ombygning af omklædningsrum samt atriumgård. De samlede projektudgifter var budgetteret til 4,6 mio. kr., heraf 250.000 kr. til uforudsete udgifter. Sydals-Hallen modtog byggetilladelsen i foråret 2024, hvilket samtidig udløste udbetaling af den kommunale bevilling på 3 mio. kr. til projektet.

I august 2024 henvendte Sydals-Hallen sig til Sønderborg Kommune for at ansøge om en tillægsbevilling på 619.866 kr. til moderniseringsprojektet. Baggrunden herfor var, at projektet, som ifølge ansøger ellers var fuldt finansieret via fonde og den kommunale bevilling på 3 mio. kr., stødte ind i ekstraordinære uforudsete udgifter.

De primære overskridelser af budgettet skyldtes ifølge ansøger jordbundsforhold og miljøsanering:

- Klinker i baderum indeholdt asbest og skulle miljøsaneres.
- Jorden under den eksisterende bygning kunne ikke godkendes, så 750 m³ skulle køres væk, og ny sandpude bankes op.
- Behov for nyt kloaknet, fordi der skulle graves ud i 3 meters dybde og dermed også 4 meter ved siden af bygningen, hvor de eksisterende kloakrør var.
- Behov for ny belægning, fordi pladsen har været gravet op til fordel for ny sandpude.

Ansøger oplyste, at det ansøgte beløb på 619.866 kr. kun vedrørte de ekstra udgifter, der var forbundet med miljøsanering og jordbundsforholdene.

Da ansøgningen skulle behandles i Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab i oktober 2024, gjorde forvaltningen opmærksom på, at det ikke er kommunens opgave at dække de ekstraordinære udgifter til jordbundsforhold og miljøsanering, ligesom det kan skabe en u hensigtsmæssig præcedens, hvis kommunen går ind og afhjælper uforudsete budgetoverskridelser. Forvaltningen henviste til, at der var afsat 250.000 kr. i budgettet til uforudsete udgifter, og at det fremgik af den daværende ansøgning, at Sydals-Hallen selv dækkede øvrige uforudsete udgifter (ud over budgetoverskridelserne inden for jordbundsforhold og miljøsanering).

Forvaltningen hæftede sig desuden ved, at projektet havde været længe undervejs, og at den kommunale bevilling i forvejen var blevet nedskaleret i den mellemliggende periode grundet ændringer i projektet. Forvaltningen kunne dog oplyse, at moderniseringsprojektet fik bevilget et yderligere kommunalt tilskud på 235.000 kr. fra Idrætsanlægspuljen 2023. På denne baggrund indstillede forvaltningen i oktober 2024 til et afslag på ansøgningen. Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab besluttede ikke at godkende indstillingen, men sendte sagen tilbage til forvaltningen til fornyet behandling.

Forvaltningen har efterfølgende været i dialog med Sydals-Hallen om andre muligheder. I forlængelse heraf anmoder den selvejende institution nu om, at de ekstraordinære uforudsete udgifter i stedet finansieres via optagelse af et kommunalt lån. I dialogen med Sydals-Hallen har forvaltningen gjort opmærksom på de vilkår, som gør sig gældende for optagelse af et kommunalt lån:

- Lånet forrentes med Nationalbankens diskontorente (pr. 1. juli pågældende år) plus 1 pct.
- Lånet kan ikke optages som afdragsfrit lån.
- Renter tilskrives én gang årligt pr. 1. juli og opkræves sammen med næstfølgende afdrag på lånet.

- Maksimal løbetid på et kommunalt ydet lån er 10 år.

Forvaltningen anbefaler fortsat, at der gives afslag på ansøgningen. Dette med samme begrundelse, som forvaltningen anførte, da udvalget behandlede ansøgningen i oktober 2024, og som er gengivet ovenfor.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en tillægsbevilling på 620 t.kr. som kommunale lån på finansforskydninger. Lånet afvikles over 10 år med første afdrag på 62 t.kr. i år 2026 og sidste afdrag i 2035.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb					
Finansforskydninger	01	620	-62	-62	-62
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	-620	62	62	62

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 02-04-2025

Udvalget anbefaler løsningsforslag 1.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskabs anbefaling indstilles.

Punkt 12: Godkendelse af renoveringsprojekt for DVB Syd afdeling 10 - Skema B

22/16717

Sagsresumé

Boligorganisationen DVB Syd har fremsendt skema B ansøgning med henblik på godkendelse af Sønderborg Kommunes andel af kommunegaranti for støttet og ustøttet anskaffelsessum for renovering af afdeling 10.

Afdelingen strækker sig over Sønderborg og Aabenraas kommunegrænse, hvorfor anskaffelsessummen opdeles, så Sønderborg Kommune og Aabenraa Kommune godkender og stiller hver deres andel af kommunegaranti for anskaffelsessummen i forhold til boligernes beliggenhed.

Byrådet godkendte den 21. december 2022 skema A ansøgning vedrørende renovering af afdeling 10. Byrådet godkendte samtidig, at forvaltningen godkender skema B og C, hvis dette ikke afviger med mere end 2 pct. Sagen forelægges til Byrådets godkendelse, da anskaffelsessummen er overskredet med mere end 2 pct. Skema B viser en samlet anskaffelsessum på 72.266.998 kr., med optagelse af støttet realkreditlån på i alt 52.493.934 kr., svarende til 12.145.934 kr. mere end skema A, samt ustøttet realkreditlån på i alt 10.103.888 kr., svarende til 694.961 kr. mindre end skema A. Anskaffelsessummens merudgift skyldes hovedsageligt prisstigning siden 2021.

Sagen understøtter Byrådets vision om levende byer, lokalsamfund og fællesskaber ved at sikre, at der tilvejebringes forskellige attraktive boligtyper i Sønderborg Kommune.

Når anskaffelsessummen er overskredet i forhold til tilsagn, har Byrådet beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- Skema B med følgende konsekvenser:
 - at der stilles 100 pct. kommunal garanti for Sønderborg Kommunes andel af støttet realkreditlån på 213.440 kr. Heraf er der regaranti på 50 pct. fra Landsbyggefonden
 - at der stilles 22,27 pct. kommunal garanti for Sønderborg Kommunes andel af ustøttet realkreditlån på 1.709.540 kr.
 - at det endelige garantikrav vil blive endelig fastsat, når helhedsplanen færdigmeldes
 - at huslejen foreløbigt fastsættes til ca. 904 kr. pr. kvadratmeter årligt
 - at forvaltningen godkender skema C, hvis dette ikke afviger med mere end 2 pct.

Sagsfremstilling

Boligkontoret Danmark har på vegne af Boligorganisationen DVB Syd fremsendt skema B for renovering af afdeling 10.

Afdelingen består af i alt 42 boliger fordelt på 24 familieboliger og 18 ældreboliger. Afdelingen er beliggende i Sønderborg, hvor der er 3 boliger fordelt på Nellesmannsvej 3, Ørstedsgade 76A og 104. Herudover er der 1 bolig i Kruså og 38 boliger i Padborg. Kortoversigt er vedlagt som bilag.

Boligorganisationen DVB Syd har i de seneste år sammen med Landsbyggefonden arbejdet for renovering og opdatering af afdelingens boliger.

Renoveringsarbejdet for boligerne i Sønderborg Kommune omfatter blandt andet:

- Udskiftning af tag
- Nye vinduer
- Nyt bad
- Tekniske installationer
- Kloakinstallationer
- Facaderenovering

Økonomi

Skema A er godkendt den 21. december 2022 med en anskaffelsessum på 55.147.425 kr.

Ved godkendelse af skema A blev det godkendt at stille kommunalgarenti for Sønderborg Kommunes andel af støttet og ustøttet lån, fritagelse for indbetalinger til Landsbyggefonden samt den forventede husleje. Ligeledes aftalt at forvaltningen godkender skema B og C, hvis dette ikke afviger med mere end 2 pct.

Såfremt anskaffelsessummen er overskredet med mere end 2 pct., forlægges sagen til Byrådets godkendelse. Det fremsendte skema B viser en samlet anskaffelsessum på 72.266.998 kr., eller 17.119.563 kr. mere end ved skema A.

Af den samlede anskaffelsessum udgør håndværkerudgifterne i alt 55.471.300 kr. Anskaffelsessummen fordeles således:

- Renoveringsstøttesag gruppe 1 arbejder udgør 52.493.934 kr.

Den støttede del under gruppe 1 arbejder omfatter opretning og ombygning, herunder arbejde knyttet til nyt tag, malerbehandling af inddækning og udhæng, nye tagrender og nedløbsrør, vindstabilisering af tagkonstruktion, udskiftning af revnede mursten med mere.

- Ustøttede ekstraordinære renoveringsarbejder gruppe 2 udgør 4.000.000 kr.

Den ustøttede del under gruppe 2 arbejder omfatter vedligehold og modernisering i tilknytning til de støttede arbejder, herunder arbejde knyttet til ventilationsanlæg.

- Ustøttede ekstraordinære renoveringsarbejder gruppe 3 udgør 15.773.064 kr.

Den ustøttede del under gruppe 3 arbejder omfatter vedligehold og modernisering udover ovennævnte, herunder arbejde knyttet til ydervægge og reparation af vinduer og døre.

Organisationsbestyrelsen har den 10. marts 2025 godkendt finansiering ved skema B.

Landsbyggefondens endelige godkendelse af skema B er betinget af, at Sønderborg Kommune og Aabenraa Kommune godkender lånoptagelsen og stiller kommunegaranti.

Den samlede anskaffelsessum finansieres således:

Finansiering	Gruppe 1 arbejder (støttet)	Gruppe 2 arbejder (ustøttet)	Gruppe 3 arbejder (ustøttet)	I alt
Realkreditlån	52.493.934	2.720.000	7.383.888	62.597.822
Trækningsret		70.000		70.000
Dispositionsfond/ anden finansiering		210.000		210.000
Kapitaltilførsel		1.000.000		1.000.000

Indfrielse af lån			-460.824	-460.824
Henlagte midler			1.000.000	1.000.000
Reguleringskonto			7.850.000	7.850.000
I alt	52.493.934	4.000.000	15.773.064	72.266.998

Det støttede lån gives i henhold til Almenboliglovens §91. I stk. 13-14 fremgår det, at beliggenhedskommunen skal garantere for de optagne lån, samt at Landsbyggefonden påtager sig en regaranti på 50 pct. af lånene.

Opdeling af anskaffelsessummen

Da afdelingen strækker sig over Sønderborg og Aabenraas kommunegrænse, opdeles anskaffelsessummen, så Sønderborg Kommune og Aabenraa Kommune godkender og stiller hver sin andel af kommunegaranti for anskaffelsessummen i forhold til boligernes beliggenhed.

Optagelse af støttet realkreditlån på i alt 52.493.934 kr. forudsætter, at Sønderborg Kommune yder 100 pct. kommunegaranti på 213.440 kr., med en regaranti på 50 pct. fra Landsbyggefonden. Den resterende del af lånoptagelsen på 52.280.494 kr. skal Aabenraa Kommune stille kommunegaranti for.

Optagelse af ustøttet realkreditlån på i alt 10.103.888 kr. forudsætter, at Sønderborg Kommune yder 22,27 pct. kommunegaranti på 1.709.540 kr. Den resterende del af låneoptaget på 8.394.348 kr. skal Aabenraa Kommune stille kommunegaranti for.

Det endelige garantikrav vil blive endelig fastsat, når helhedsplanen kan færdigmeldes.

Huslejestigning

Afdelingens nuværende huslejeniveau på 811 kr. pr. kvadratmeter årligt, vil efter gennemført renovering stige til 904 kr., svarende til en stigning på ca. 11,5 pct.

Afdelingen godkendte en fremtidig kvadratmeterleje på 832 kr. pr. kvadratmeter i april 2022. Fremskrevet med nettoindekset er dette en husleje på 917 kr. pr. kvadratmeter. En fremtidig kvadratmeterleje med nettoprisindekset for januar 2025, er derfor overholdt. Ny beboermødegodkendelse er derfor ikke nødvendig.

Godkendelse af Sønderborg Kommunes andel er under forudsætning af, at Aabenraa Kommunes andel godkendes.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Ansøgning til Sønderborg Kommune

Kortoversigt

Punkt 13: Godkendelse af Idræts- og Fritidspolitikken 2025-2028

24/13110

Sagsresumé

Den gældende Idræts- og Fritidspolitik udløb med udgangen af 2024. En arbejdsgruppe nedsat af Folkeoplysningsudvalget har med det afsæt udarbejdet et forslag til nye handlinger i Sønderborg Kommunes Idræts- og Fritidspolitik for årene 2025-2028.

Forslaget til handlinger har været i høring i Idrætsrådet, Aftenskolernes Samråd og Samrådet Alssund i december 2024/januar 2025. I februar 2025 blev handlingerne drøftet i Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab, hvorefter de blev godkendt i Folkeoplysningsudvalget den 17. februar 2025. Den reviderede Idræts- og Fritidspolitik med de nye handlinger foreligger nu til politisk godkendelse.

Sønderborg Kommunes Idræts- og Fritidspolitik falder i tråd med fokusområdet Et godt liv i Byrådets Vision 2022-2025, da der fra både idræts-, aftenskole- og folkeoplysningsområdet, som politikken favner, kan trækkes tråde til det gode liv for borgerne.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab, at Byrådet godkender

- Idræts- og Fritidspolitikken 2025-2028.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommunes gældende Idræts- og Fritidspolitik udløb med udgangen af 2024. Folkeoplysningsudvalget og Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab godkendte i henholdsvis september og oktober 2024 en proces for revidering af Idræts- og Fritidspolitikken.

Det blev besluttet, at Idræts- og Fritidspolitikken skulle fortsætte i sin nuværende form og opbygning i de kommende fire år fra 2025-2028. Det betød, at de definerede indsatsområder skulle bibeholdes, men at de tilknyttede handlinger under hvert indsatsområde skulle revideres, så de indholdsmæssigt spiller ind i aktuelle behov og problemstillinger i Sønderborg Kommunes idræts- og fritidsliv.

Som led i den godkendte proces har en arbejdsgruppe nedsat af Folkeoplysningsudvalget udarbejdet et forslag til nye handlinger i Idræts- og Fritidspolitikken. Folkeoplysningsudvalget drøftede forslaget fra arbejdsgruppen i december 2024, hvorefter forslaget var i høring i Idrætsrådet, Aftenskolernes Samråd og Samrådet Alssund i december 2024/januar 2025.

Høringsperioden, som indbragte høringssvar fra Samrådet Alssund og Idrætsrådet, medførte små tilføjelser til handlingerne, som efterfølgende blev drøftet i Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab i februar 2025.

De nye handlinger blev godkendt på Folkeoplysningsudvalgets møde i februar 2025, og den reviderede Idræts- og Fritidspolitik for 2025-2028 foreligger nu til politisk godkendelse. Forvaltningen gør opmærksom på, at der ud over de

nye handlinger også er sket mindre, redaktionelle ændringer og tilpasninger af Idræts- og Fritidspolitikken, så den reviderede politik fremstår i en aktualiseret udgave.

De nye handlinger i Idræts- og Fritidspolitikken 2025-2028:

Indsatsområde 1: Flere aktivt engageret i idræts- og fritidslivet	• Vi skal inspirere foreningerne til at fastholde medlemmer gennem synliggørelse af foreningslivets værdi for medlemmerne – fx via inspirerende temamøder mv., som åbner op for erfaringsudveksling og gensidig inspiration mellem foreninger og aftenskoler, gode ideer og gode eksempler. • Vi skal via understøttende forskning sætte særligt fokus på fastholdelse af medlemmer i ”between”-alderen. • Via get2sport-indsatser i kommunen skal flere børn, unge og deres forældre stifte bekendtskab med foreningslivet. • Via midler fra rammen til omfordeling til aftenskoleområdet skal der foretages en analyse af aftenskolerne brugere og tilbud med henblik på at kortlægge styrker og muligheder. • Vi skal sikre, at aftenskolerne i samarbejde med alle interessenter udbyder tilbud, som understøtter, at flere bliver aktivt engageret i idræts- og fritidslivet.
Indsatsområde 2: Foreningernes rolle og udvikling	• I samarbejde med centrale organisationer og øvrige samarbejdspartnere skal vi hjælpe foreningerne med at styrke de forpligtende fællesskaber og øge trivslen og den mentale sundhed hos medlemmerne – eksempelvis via inspirerende temamøder mv., som åbner op for erfaringsudveksling, gode ideer og gode eksempler. • Vi foretager en undersøgelse af kommunens tilskud til aftenskoleområdet med henblik på at optimere den måde, midlerne fordeles på.
Indsatsområde 3: Samarbejde på tværs	• Vi indbyder til og faciliterer et årligt netværksmøde for foreninger og aftenskoler, hvor det overordnede tema vil bero på samfundstendenser og/eller udfordringer, og hvor formålet er erfaringsudveksling og samarbejde. • Vi skal bruge de synergier og oplagte samarbejdsflader på tværs af kommunens forvaltninger, der kan understøtte foreninger og aftenskoler i kommunen – eksempelvis inden for særlige temaer, målgrupper eller uddannelse og vejledning af frivillige ledere, trænere og bestyrelse. • Der skal skabes sammenhæng mellem kommunens get2sport-indsatser og udviklingen af de berørte foreninger, så man opnår en samlet indsats. • Vi afsøger mulighederne for oprettelse af en samling af brugt fritidstøj og -udstyr, som økonomisk udfordrede borgere kan få adgang til, så tøj og udstyr ikke bliver en hindring for at deltage i en sports- eller fritidsaktivitet. Det kunne eksempelvis ske i regi af de lokale genbrugsbutikker, FGU og/eller SAABU.
Indsatsområde 4:	• Vi skal arbejde på en model, der animerer foreningerne til at åbne deres foreningsejede lokaler for andre foreninger, aktiviteter og brugere.

Idræts- og
fritidsfaciliteter

- Vi skal gøre det muligt for foreninger med foreningsejede lokaler at modtage gratis klimarådgivning med henblik på at understøtte foreningerne i at lave energioptimering og få foreningerne i de kommunalt ejede lokaler til at optimere driften.
- Vi skal åbne op for, at folkeoplysende ikke-idrætsforeninger kan søge kommunal støtte til udvikling og vedligeholdelse af foreningsejede lokaler.
- Vi skal afdække aftenskolernes behov og muligheder for adgang til relevante faglokaler – både i forhold til adgang til og opgradering af nuværende faglokaler og etablering af nye.
- Vi skal lave en facilitetsstrategi, der sikrer gode, moderne, fleksible og stabile rammer for idræts- og fritidsområdet.
- Vi skal understøtte kommunens by- og landskabsrum som områder for udendørs aktivitetsudfoldelse.

Indsatsområde 5:

Talentudviklingsmiljø

- Vi skal i samarbejde med aktører på talentområdet udarbejde en plan for udvikling af talentmiljøer inden for kunst, kultur og idræt i Sønderborg Kommune.

Når Sønderborg Kommunes Idræts- og Fritidspolitik 2025-2028 er endeligt godkendt i Byrådet, vil forvaltningen udarbejde en handleplan til implementering af Idræts- og Fritidspolitikken i samarbejde og dialog med Folkeoplysningsudvalget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 02-04-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Udvalget for Kultur, idræt og Medborgerskabs anbefaling indstilles.

Bilag

Idræts- og fritidspolitikken 2025-2028

Punkt 14: Godkendelse af, at der ikke arbejdes videre med en alternativ adgangsvej til Fiskerløkken i Mommark

24/5154

Sagsresumé

Med budgetaftalen for 2024-2027 blev der afsat 0,5 mio. kr. i 2024 og 2,1 mio. kr. i 2025 til etablering af en grusvej ved Fiskerløkken i Mommark. Beløbene blev afsat under forudsætning af, at grundejerne vil medfinansiere vejanlægget, som i alt skønnes at koste 4,9 mio. kr.

Forvaltningen har tidligere haft kontakt til grundejerne, men ingen af dem er interesserede i at medfinansiere en ny adgangsvej.

Repræsentanter fra grundejerforeninger i sommerhusområdet i Mommark har haft foretræde for Teknik-, By- og Boligudvalget den 1. oktober 2024 og på baggrund heraf, blev det besluttet, at forvaltningen skulle tage en fornyet drøftelse med lodsejerne. Lodsejerne skulle ikke spørges om medfinansiering, men alene om de var indstillede på at sælge areal med henblik på etablering af en ny adgangsvej til Fiskerløkken.

På baggrund af fornyet drøftelse med lodsejere og efterfølgende grundejerforeningsrepræsentanter, vurderer forvaltningen fortsat, at der ikke er mulighed for etablering af en alternativ vejadgang til Fiskerløkken. Der er ikke lovhjemmel til ekspropriation.

Forvaltningen anbefaler derfor, at der ikke arbejdes videre med en alternativ vejadgang til Fiskerløkken og at der i stedet sættes fokus på at forbedre de trafikale forhold på Fiskervej i samarbejde med Grundejerforeningerne i området.

Sagen relaterer sig til Byrådets vision om fremme af turisme, da den har undersøgt muligheden for at realisere dele af en lokalplan, hvis formål er at udvikle et sommerhusområde.

Teknik-, By- og Boligudvalget har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at godkende

- at der ikke arbejdes videre med anlæg af en ny vejadgang fra Sarupvej til Fiskerløkken

og

- at der arbejdes videre med forbedring af de trafikale forhold på Fiskervej

og

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at den samlede anlægsbevilling på 2,6 mio. kr., tilgår kassebeholdningen i 2025

Sagsfremstilling

Med budgetaftalen for 2024-2027 blev der afsat 0,5 mio. kr. i 2024 og 2,1 mio. kr. i 2025 til etablering af en ny adgangsvej til Fiskerløkken i Mommark. Beløbene blev afsat under forudsætning af, at grundejerne ville medfinansiere vejanlægget, som i alt skønnes at koste 4,9 mio. kr.

Traceet til adgangsvejen er reserveret i lokalplan 3.3-1, og har en længde på ca. 850 meter.

Forvaltningen har tidligere spurgt grundejerne om deres interesse for etablering af ny adgangsvej og herunder medfinansiering til vejen. Der er tale om to grundejere, dels ejeren af landbrugsarealerne mellem Sarupvej og Fiskerløkken, og dels sommerhusfirmaet som har udstykket grunde til sommerhuse ved Fiskerløkken. Der er dog ingen af grundejerne som har interesse i at medfinansiere en ny adgangsvej.

De øvrige grundejerforeninger i sommerhusområdet har gentagne gange problematiseret, at det nye sommerhusområde afleder øget trafik, samt undren over, at der ikke blev etableret en alternativ adgangsvej til Fiskerløkken. Derfor har repræsentanter fra grundejerforeningerne haft foretræde for Teknik-, By- og Boligudvalget. På baggrund af foretrædet for udvalget, blev det besluttet at forvaltningsdirektøren og afdelingschefen i Teknik, Miljø og Bæredygtighed skulle tage en fornyet drøftelse med de to grundejere. Det blev endvidere besluttet, at dialogen om køb af areal til ny adgangsvej, ikke skulle forudsættes af en medfinansiering fra grundejerne. Det vil sige at en alternativ adgangsvej skulle fuldt finansieres af kommunen og at erhvervet areal skulle betales med et beløb svarende til køb ved ekspropriation.

Dialogen med grundejerne fandt sted i oktober og november måned og grundejerne tilkendegiver fortsat, at der ikke ønskes etableret en ny adgangsvej til Fiskerløkken på deres arealer.

Lokalplan 3.3-1 indeholder ingen ibrugtningsbestemmelser om den nye adgangsvej, det vil sige at der er ingen pligt til at anlægge den.

Sønderborg Kommune har ikke mulighed for at ekspropriere areal til den nye adgangsvej, for derved at kunne anlægge vejen selv. Det skyldes at der allerede er vejforbindelse via Fiskervej. Kommunen vil alene kunne erhverve areal ved frivillig aftale, dvs. hvor der ikke forud er truffet kommunal beslutning om ekspropriationsvillighed.

Fiskervejs trafik er talt ultimo maj 2023, og der er tale om en meget let trafikeret vej, med 475 ture/døgn i den nordlige ende og 269 tur/døgn i den sydlige ende. Der er ingen afviklingsmæssige problemer i krydset Mommarkvej/Fiskervej. Vejen er smal, og fungerer som en slags 2-1 vej, hvor midtersporet er asfaltbelagt (omkring 3 meter bredt), og hvor rabatterne anvendes som kantbaner i grus. Langs en stor del af Fiskervej findes en grussti, som er anlagt på sommerhusforeningernes egne grunde.

Det konkluderes således at den skitserede alternative adgangsvej til Fiskerløkken ikke er en mulighed, hvorfor vejadgangen til området fortsat må ske ad Fiskervej fra nord.

Forvaltningens konklusion er på et møde i januar blevet forelagt repræsentanter fra de øvrige grundejerforeninger. Repræsentanterne fastholder at der fortsat ønskes en alternativ adgangsvej til Fiskerløkken, men vil gerne indgå i en dialog om forbedring af de trafikale forhold på Fiskervej.

Forvaltningen anbefaler derfor at forsøget med at etablere en alternativ vejadgang til Fiskerløkken stoppes. I stedet anbefales det at følge trafikken tæt ved en opfølgende trafiktælling i 2 uger i højsæsonen og at der herefter samarbejdes med grundejerforeningerne om at forbedre de trafikale forhold på Fiskervej. Desuden anbefales det at anlægsbevillingen tilbageføres til kassen og at de trafiksikkerhedsmæssige løsninger tages med ved de kommende budgetforhandlinger.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal den samlede anlægsbevilling på 2,6 mio.kr., tilgå kassebeholdningen.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	08	-2.600			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	2.600			

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 04-03-2025

Dot 1 og 2 godkendt.

Teknik-, By- og Boligudvalget anbefaler ikke indstillingen i dot 3, idet de afsatte midler bliver stående i budgettet, indtil der er afklaring omkring behov og finansiering for forbedring af de trafikale forhold på Fiskervej.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Dot 3: Teknik-, By- og Boligudvalgets anbefaling indstilles.

Godkendt, dog tilføres beløbet kassen, idet beløbet reserveres trafikale foranstaltninger for Fiskervej. TBB anmodes om at fremsende en konkret plan for området med tilhørende økonomi forud for udmøntning af bevillingen.

Punkt 15: Godkendelse af revideret helhedsplan for Vollerup

24/18578

Sagsresumé

Byrådet har den 23. marts 2011 godkendt den nuværende helhedsplan for området mellem Vollerup og Hørup. Planen er stadig gældende og i brug, idet kommuneplanrammer og lokalplaner har forholdt sig til helhedsplanens arealdisponering. Den nuværende helhedsplan er vedlagt som bilag.

Helhedsplanen er imidlertid blevet forældet i relation til den trafikale infrastruktur, vandhåndtering samt landskab og natur, og derfor er der udarbejdet en revideret helhedsplan, som nu forelægges til Byrådets godkendelse. Den reviderede helhedsplan er vedlagt som bilag.

Helhedsplanen er ikke retligt bindende, men sætter retning for, hvordan der kan disponeres i området indtil der er udarbejdet kommune- og lokalplaner.

Efter en drøftelse i Teknik-, By- og Boligudvalget den 3. september 2024 blev den reviderede helhedsplan præsenteret for berørte lodsejere og for beboere i udviklingsområdet på en velbesøgt "trafikcafe" på Knøs Gård den 23. og 24. september 2024.

På trafikcafeen indkom ca. 50 bemærkninger som er opsamlet og kommenteret af forvaltningen i vedlagte bilag. Bemærkningerne spænder vidt, men drejer sig primært om trafikken på Huholt og Mommarkvej.

De berørte lodsejere har fremført forskellige synspunkter om gener ved nærhed til nye veje, gener ved fremtidig markdrift, projektudvikling på egne områder m.m.

Sagen imødekommer Byrådets Vision 2022-2025 om levende byer, lokalsamfund og fællesskaber, idet den forbereder udlæg af attraktive boligområder.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget, at Byrådet godkender

- den reviderede helhedsplan for Vollerup.

Sagsfremstilling

Helhedsplanen for Vollerup fra 2011 er forældet i relation til den trafikale infrastruktur, vandhåndtering samt landskab og natur, og derfor er der udarbejdet en revideret helhedsplan. Den reviderede helhedsplan omfatter ændringer på følgende områder:

Trafikal infrastruktur

Vejforløbet mellem udviklingsområdet og Søndre Landevej er nu analyseret nærmere, og fastlagt i et ændret vejtracé længere mod øst end hidtil. Den hidtidige helhedsplan skitserede et overordnet nord-syd gående vejforløb fra udviklingsområdet til Søndre Landevej, via den eksisterende Klinting, men dette forløb kan ikke lade sig gøre. Det skyldes at Klinting ikke kan udvides på grund af beskyttede diger, og at Klintings nuværende udmunding i Søndre Landevej ligger på et sted med dårlige oversigtsforhold. Den nærmere planlægning af dette vejforløb har vist, at landbrugsarealer nødvendigvis må inddrages i større omfang end den hidtidige plan har vist. Ved placering af vejforløbet mod Søndre Landevej er der taget hensyn til bevarelse af samlede markarealer, men der vil være marker der deles op pga. vejføringen.

Den reviderede plan viser et overordnet vejforløb længere mod øst, som rammer Søndre Landevej ca. 500 meter øst for Klintings nuværende udmunding i Søndre Landevej. Her kan der anlægges et T-kryds med gode oversigtsforhold.

Anlæg af dette vejforløb forudsætter en erhvervelse af landbrugsarealer på en strækning af ca. 1,2 km.

Den øst-vest gående fordelingsvej Klinting-Katkær, som leder til de kommende boligområder har også fået et nyt forløb. Det skyldes at vejrydset Rojgårdvej-Klinting i den hidtidige plan konflikter med fredskov, samt at den hidtidige fordelingsvej forløb tværs gennem et bebygget område ved Lambjergskov.

Ved revisionen er der lagt enkelte rundkørsler ind i den reviderede plan. Det gælder fx ved Skovbyvej, hvor Klintings forlængelse mod nord tilkobles Skovbyvej i en ny rundkørsel. Her havde den hidtidige helhedsplan skitseret en tilslutning til Vejdirektoratets rundkørsel ved Omfartsvejen, hvilket har vist sig ikke at være muligt.

Endelig er der skabt stiforbindelse ud til supercykelstien langs Omfartsvejen.

Vandhåndtering

Den reviderede plan tager mere detaljeret højde for terrænet ved placering af et bassin til overfladevand. Der angives mere tydeligt en grøn bræmme langs en forventet, genåbnet strækning af vandløbet Pytgade.

Landskab og natur

De grønne områder og spredningskorridorer er fastholdt, og forstærket langs et potentielt genåbnet vandløb (Pytgade). De beskyttede diger langs veje har været medvirkende årsag til, at det fremtidige vejforløb er forlagt mod øst.

Den reviderede helhedsplan blev forelagt for de berørte lodsejere ved særskilt invitation til møde den 23. september 2024. Desuden blev alle beboere i planområdet inviteret til "trafikcafe" om helhedsplanen dagen efter. Begge arrangementer var velbesøgte, og særligt den 24. september, hvor der var nogle hundrede besøgende forbi Knøs Gård i løbet af arrangementets tre timer.

Ud over de mundtligt afleverede bemærkninger var der også mulighed for at aflevere bemærkninger på skrift. Der er også efterfølgende modtaget bemærkninger pr. mail.

De skriftlige bemærkninger fra den 24. september, inkl. forvaltningens bemærkninger hertil, er vedlagt som bilag. De indkomne bemærkninger viser en meget stor interesse for at trafiksikre Huholt, ligesom der er fokus på planens betydning for Mommarkvej gennem Vollerup og på forbindelsen til Ulkebøl og Sønderborg.

På trafikcafeen var der også stor interesse for hvordan Lambjergskovvej kan fredeliggøres, så den fremover ikke er den foretrukne vejforbindelse mellem Vollerup og Høruphav. Særlig interesse var der naturligvis fra grundejere som i dag har behov for Lambjergskovvej som adgang til deres ejendom.

De indkomne bemærkninger understreger behovet for at håndtere de omkringliggende, eksisterende veje i tæt sammenhæng med helhedsplanen, og ikke mindst i forhold til, hvordan de kan trafiksikres til bløde trafikanter.

Det bliver derfor aktuelt at tage stilling til hvordan der, allerede nu, kan planlægges med en faseinddelt tilretning af de trafikale forhold i udviklingsområdet.

Lodsejerne i området er blevet informeret om helhedsplanen via separate lodsejermøder. Nogle lodsejere opnår muligheder via helhedsplanen, mens andre vil opleve begrænsninger i anvendelsen af deres ejendom, fx i forhold til landbrugsdrift eller via nærhed til en kommende vej.

Helhedsplanen vil først blive gjort retligt bindende på det tidspunkt hvor den afspejles i kommuneplan og lokalplaner. I første omgang tænkes helhedsplanen derfor ikke underlagt en miljøscreening, hvilket i stedet vil ske i forbindelse med den fremtidige kommune- og lokalplanlægning.

Sønderborg Kommune har den 28. februar 2025 truffet afgørelse om, at Helhedsplan for Vollerup ikke er omfattet af miljøvurderingsloven, idet den ikke fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser efter reglerne i miljøvurderingsloven, eller medfører krav om en vurdering af virkningen på Natura 2000-områder.

Det videre forløb

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at godkende helhedsplanen, vil alle borgere og lodsejere inden for helhedsplanens område modtage en orientering om beslutningen.

Som følge af

- at der indkom mange bemærkninger om eksisterende og kommende trafikale udfordringer
- at helhedsplanen ikke forholder sig konkret til udvalgte adgangsveje til planens område, og
- at udviklingen i området forudsætter en meget snarlig udbygning af dele af vejnettet

vurderer forvaltningen, at der er et stort behov for at udarbejde en samlet plan for trafikken til/fra og i området, håndteres på kort og lang sigt, og hvordan og i hvilken takt vejnettet udbygges.

I første omgang bør der tages stilling til konkret håndtering af trafikale udfordringer på områdets veje, og til udbygning af Rojgårdvej-Klinting, Klinting-Lambjergskovvej-Rojgårdvej.

I vedlagte bilag om en faseplan for realisering af helhedsplanen vises forslag til hvordan rækkefølgen for udbygning af området kan blive. Faseplanen tager højde for nuværende aktivitet i området, og for hvordan der hurtigst kan skabes en

aflastning af det nuværende vejnet når området bebygges yderligere.

Fase 0 udgøres af mindre trafiksikkerhedsmæssige tiltag, som kan udføres nu. Fase 1 vil fremme en påbegyndt boligudvikling, mens Fase 2 vil give adgang til nye erhvervsområder og forbedre trafikafvikling og trafiksikkerhed via en ny adgang til Skovbyvej og lukning af den eksisterende adgang.

Der er ikke afsat midler i budgettet til at realisere helhedsplanen. Såfremt Byrådet ønsker realisering af helhedsplanen, anbefales det at bringe faseinddelingen med i de kommende budgetforhandlinger.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 01-04-2025

Teknik-, By- og Boligudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Teknik-, By- og Boligudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Nuværende helhedsplan samt revideret helhedsplan for Vollerup

Opsamling af bemærkninger fra trafikcafe

Faseplan for realisering af helhedsplan for Vollerup

Punkt 16: Godkendelse af forslag til lokalplan 4.1-10 Kollegieboliger ved Mølby og Rebslagergade, Sønderborg

25/2534

Sagsresumé

Teknik-, By- og Boligudvalget igangsatte den 15. august 2023 udarbejdelse af en lokalplan med tilhørende miljøscreening for kollegieboliger ved Mølby og Rebslagergade i Sønderborg.

Syddansk Universitet (SDU) forventer op mod 500 flere studerende i Sønderborg i 2025 og frem. Der er derfor et presserende behov for flere studieboliger i byen. Sønderborg Kommune vurderer det hensigtsmæssigt at udvikle den tidligere DSB-grund på matr.nr. 5565 Sønderborg til et attraktivt boligområde for studerende og dermed understøtte efterspørgslen efter flere studieboliger i Sønderborg by. Det vurderes, at der kan etableres omkring 200 nye studieboliger på ejendommen.

Området er i dag lokalplanlagt, men forvaltningen vurderer, at en realisering af projektet kræver, at der udarbejdes en ny lokalplan for området.

Forvaltningen vurderer, at lokalplanen er i overensstemmelse med Kommuneplan 2023-2035. Det er derfor ikke nødvendigt at lave et kommuneplantillæg.

Forslaget til lokalplanen har været i offentlig høring i fire uger i perioden fra den 5. februar 2025 til den 5. marts 2025. Forvaltningen har i den forbindelse modtaget 26 høringssvar, som har medført en enkelt ændring af planforslaget. Forvaltningen indstiller herudover ved egen drift to ændringer til lokalplanforslaget som angivet i indstillingsbilaget.

Forvaltningen har den 25. februar 2025 afholdt en borgercafé som en del af den offentlige høring.

Projektet understøtter Byrådets Vision 2022-2025 om at prioritere udviklingen af lokalområder ved at understøtte fællesskaber og skabe attraktive bosætningsområder. Ydermere understøtter projektet målet om 2500 nye boligenheder og målet om at blive 77.000 borgere i Sønderborg Kommune inden 2030. Projektet understøtter ligeledes arkitektur- og bevaringspolitikens værdier og målsætningen om at skabe områder, der har høj kvalitet, hvad angår arkitektonisk indpasning, funktion og danner rammen om det gode liv i byer og bykerner.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget, at Byrådet godkender

- lokalplanforslag 4.1-10 Kollegieboliger ved Mølby og Rebslagergade, Sønderborg, med ændringer som beskrevet i indstillingsbilaget.

Sagsfremstilling

Teknik-, By- og Boligudvalget igangsatte den 15. august 2023 udarbejdelse af en lokalplan med tilhørende miljøscreening for kollegieboliger ved Mølby og Rebslagergade i Sønderborg.

Syddansk Universitet (SDU) forventer op mod 500 flere studerende i Sønderborg i 2025 og frem. Der er derfor et presserende behov for flere studieboliger i byen. Sønderborg Kommune vurderer det hensigtsmæssigt at udvikle den tidligere DSB-grund på matr.nr. 5565 Sønderborg til et attraktivt boligområde for studerende og dermed understøtte efterspørgslen efter flere studieboliger i Sønderborg by. Det vurderes, at der kan etableres omkring 200 nye studieboliger på ejendommen.

Grunden ligger centralt placeret i Sønderborg og udgør sammen med den tidligere mejeriejendom et areal på godt 10.400 m². Området har været anvendt som garageanlæg og parkering for bybusserne, men fremstår i dag ubenyttet bortset fra, at arealet i stor stil benyttes til privat parkering. Ejendommen har tidligere været forsøgt udlejet, men udgiften til at bringe bygningerne op til en lovlig standard er for høje til, at der kan skabes rentabilitet.

Sønderborg Kommune har i samarbejde med Sønderborghus (kulturhus for kunst og musik) opført et ungdomskulturhus inden for området i tilknytning til den tidligere mejeribygning med blandt andet en musikscene og andre kulturelle tilbud til byens unge. Kommunen vil nu sælge det resterende område fra. DSB-grundens centrale placering umiddelbart op til Sønderborghus, tæt på gågade, butikker, skole og busforbindelser gør grunden attraktiv i forhold til placering af nye studieboliger.

Området er i dag lokalplanlagt, men forvaltningen vurderer, at en realisering af projektet kræver, at der udarbejdes en ny lokalplan for området. Ved udarbejdelsen af en ny lokalplan ophæves den eksisterende lokalplan delvist. Den nye lokalplan har til formål at fastlægge områdets overordnede anvendelse til centerformål og fastlægge områdets konkrete anvendelse til kollegieboliger opført som etageboliger samt til kulturhus for unge.

Området ligger delvist i kommuneplanens rammeområde 4.1.019.C, som er udlagt til blandede byformål med boliger, institutioner, ikke-miljøbelastende offentlige- og private erhverv med stort videnindhold og behov for tæt kontakt til forskning og udvikling. Kommuneplanrammen giver mulighed for byggeri i op til fire etager og en bygningshøjde på op til 17 meter. Rammeområde 4.1.019.C er gældende for ungdomskulturhuset Mejeriet.

Det øvrige lokalplanområde (matr.nr. 5565) ligger i rammeområde 4.1.035.C, som er udlagt til centerformål, herunder boliger, detailhandel, servicevirksomhed, hotel og restauration, offentlige og kulturelle formål, parkeringshuse og erhverv uden genevirkning for omgivelserne. Kommuneplanrammen giver mulighed for byggeri i op til seks etager og en bygningshøjde på op til 20 meter. Desuden gives der mulighed for, at én enkelt bygning inden for området kan opføres i op til otte etager og med en byggehøjde på op til 26 meter.

Forvaltningen vurderer, at lokalplanen er i overensstemmelse med Kommuneplan 2023-2035. Det er derfor ikke nødvendigt at lave et kommuneplantillæg.

Forslaget til lokalplanafgrænsningen er fastlagt ud fra ejendommens matrikulære afgrænsning, men medtager samtidig matr.nr. 796 Sønderborg (ungdomskulturhuset), da en del af færdselsarealerne tænkes på tværs af de to matrikler, herunder brandveje. Der er undladt et mindre areal ved Jernbanegyden som i dag tjener som vendeplads og vejareal. Arealet planlægges frastykket for at formalisere de trafikale vilkår i området.

Området ligger i byzone og forbliver byzone efter lokalplanudarbejdelsen.

Forslaget til lokalplanen har været i offentlig høring i fire uger i perioden fra den 5. februar 2025 til den 5. marts 2025. Forvaltningen har i den forbindelse modtaget 26 høringssvar, som har medført en enkelt ændring af planforslaget. Høringssvarene fremgår af bilag inklusiv forvaltningens bemærkninger og indstilling hertil. Emner der behandles, er blandt andet parkeringsforhold, bygningshøjder og skala, indbliksgener, skyggepåvirkninger, ejendomsværdiforringelse, byggeskader, støjforhold, lokalplanens anvendelsesmuligheder samt udsigtsforhold. Forvaltningen indstiller herudover ved egen drift to ændringer til lokalplanforslaget som angivet i indstillingsbilaget.

I forbindelse med den offentlige høring har forvaltningen den 25. februar 2025 afholdt en borgercafé, hvor ca. 45 borgere deltog. Borgercaféen forløb over et par timer, hvor interesserede borgere løbende kunne møde ind til en dialog med repræsentanter fra forvaltningen. I den forbindelse informerede forvaltningen om lokalplanens hovedtræk og de fremmødte borgere kunne stille uddybende spørgsmål.

Under den offentlige høring af lokalplanforslaget har der samtidig været fire ugers klagefrist på den vedtagne miljøscreening. I den forbindelse er der indsendt tre klager til Planklagenævnet, hvoraf den ene klage betragtes som et høringssvar til lokalplanforslaget, mens de to andre påklager kommunens afgørelse om, at der ikke er pligt til at udarbejde en fuld miljørapport.

Klimaforhold

Forvaltningen vurderer, at lokalplanen ikke påvirkes væsentligt af klimaforhold.

Trafikale forhold

Den eksisterende offentlige parkeringsplads i lokalplanområdets nordlige ende påtænkes som følge af projektet delvist nedlagt som offentlig parkering, hvilket vil øge presset på de øvrige parkeringsområder og veje i nærområdet. Parkeringspladsens ca. 50 pladser benyttes i vidt omfang af beboere, da der ikke er tidsbegrænsning på den. Beboerne må herefter benytte Rebslagergades ene side til kantstensparkering, eller måske parkere på pladsen ved Georg Hansens Vej, hvis ikke det er muligt for dem at finde private parkeringsmuligheder.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 01-04-2025

Teknik-, By- og Boligudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Teknik-, By- og Boligudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Indstillingsbillag lokalplanforslag 4.1-10

Lokalplanforslag 4.1-10 Kollegieboliger ved Mølby og Rebslagergade, Sønderborg

Høringssvar 4.1-10

Juridisk notat vedr. videre proces for forslag til lokalplan og påklaget miljøscreening

Punkt 17: Godkendelse af fastholdelse af serviceniveau ved implementering af ældreloven - forebyggende hjemmebesøg

25/875

Sagsresumé

I april 2024 indgik regeringen og aftalepartierne en aftale om en ny ældrereform. Reformen udmøntes blandt andet gennem en ny Ældrelov, der træder i kraft den 1. juli 2025. Ældreloven indeholder bestemmelser om forebyggelse, samarbejde med civilsamfundet og helhedspleje. Ældreloven gælder for borgere, der har nået folkepensionsalderen.

Ved ikrafttrædelsen af ældreloven ophæves servicelovens § 79 a vedrørende forebyggende hjemmebesøg og overføres til ældrelovens § 4. Det indebærer, at kommunerne skal tilbyde en generel forebyggende indsats målrettet borgere med forebyggelsespotentialer.

Forvaltningerne Børn, Uddannelse og Sundhed samt Omsorg og Udvikling har igangsat et fælles udviklings- og implementeringsarbejde på forebyggelses- og genoptræningsområdet. Det anbefales i den forbindelse at fastholde det nuværende serviceniveau, som beskrevet i kvalitetsstandarden, for forebyggende hjemmebesøg, indtil konkrete forslag til nye forebyggelsesindsatser, jf. ældrelovens § 4, er udviklet.

Sønderborg Kommunes nuværende serviceniveau og implementeringen af ældreloven understøtter Byrådets vision 2022-2025 på fokusområdet "Et godt liv", hvor der er fokus på at skabe optimale betingelser for, at borgerne kan leve et sundt liv med vægt på forebyggelse og rehabilitering. Ligeledes understøttes sundhedspolitikken "Mod på mere sundhed" 2023-2026.

Fastholdelse af serviceniveau ved implementering af ældreloven har været i høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget, at Byrådet godkender

- at det nuværende serviceniveau for servicelovens § 79 a forebyggende hjemmebesøg fastholdes og overføres til ældrelovens § 4.

Sagsfremstilling

I april 2024 indgik regeringen og aftalepartierne en aftale om en ny ældrereform, som omfatter en række initiativer og lovændringer for at forbedre ældreplejen. En central del af reformen er en ny Ældrelov, som blev vedtaget den 19. december 2024 og træder i kraft den 1. juli 2025.

Ældreloven indeholder bestemmelser om forebyggende indsatser, samarbejde med civilsamfundet og lokale fællesskaber samt helhedspleje, herunder genoptræning. Ældreloven gælder for borgere, der har nået folkepensionsalderen.

Med ældreloven fjernes kravene til kommunerne om at tilbyde forebyggende hjemmebesøg baseret på faste alderskriterier, jf. servicelovens § 79 a, hvormed kvalitetsstandarden for servicelovens § 79 a udfases.

Med ældrelovens § 4 indføres der krav om, at kommunerne tilbyder en generel forebyggende indsats målrettet borgere med forebyggelsespotentiale, hvorfor Børn, Uddannelse og Sundhed samt Omsorg og Udvikling har igangsat et fælles udviklings- og implementeringsarbejde på forebyggelsesområdet.

Mens udviklings- og implementeringsarbejde pågår, anbefaler forvaltningen, at det nuværende serviceniveau for genoptræning og vedligeholdelsestræning overføres til ældrelovens § 4. Det betyder, at borgere i Sønderborg Kommune tilbydes forebyggende hjemmebesøg, når de opfylder specifikke alders- og risikokriterier. Besøgene tilbydes årligt til borgere over 82 år, ved 75 og 80 år, og ved 70 år, hvis borgeren bor alene. Derudover tilbydes besøgene til borgere mellem 65-81 år, der er i særlig risiko for nedsat funktionsevne. Seniorvejledere fra Sundhedscentret leverer besøgene. Under besøget rådgives borgeren om sundhed og forebyggelse, og der gives vejledning om deltagelse i aktiviteter og sociale tilbud. Derudover opspores eventuelle nedsatte funktionsevner tidligt.

Overførsel af det nuværende serviceniveau for servicelovens § 79 a forebyggende hjemmebesøg til ældrelovens § 4 vil ikke medføre personale- eller budgetmæssige konsekvenser inden for Sundhedsudvalgets ressortområde.

Børn, Uddannelse og Sundhed samt Omsorg og Udvikling samarbejder om at udvikle nye forebyggelsesindsatser, der i højere grad understøtter opsporing af borgere med konkrete forebyggelsesbehov i overensstemmelse med ældrelovens hensigt. Forslag til nye forebyggelsesindsatser forventes klar til politisk behandling primo 2026, herunder med vurdering af faglige og økonomiske konsekvenser. Indtil da fastholdes det nuværende serviceniveau for servicelovens § 79 a forebyggende hjemmebesøg, som kan afholdes indenfor den eksisterende budgetramme.

Forslag om fastholdelse af serviceniveau for forebyggende hjemmebesøg har været i høring i Ældrerådet og Handicaprådet. Ældrerådet og Handicaprådet har afgivet høringssvar, som er vedlagt som bilag. Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet serviceniveauet kan afholdes indenfor den eksisterende budgetramme.

Beslutning Sundhedsudvalget den 02-04-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Sundhedsudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Ældrelov

Kvalitetsstandard - Forebyggende hjemmebesøg

Ældrerådets høringssvar vedr. fastholdelse af serviceniveau ved implementering af ældreloven indenfor Sundhedsudvalgets område

Handicaprådets høringssvar vedr. fastholdelse af serviceniveau ved implementering af ældreloven indenfor Sundhedsudvalgets område

Punkt 18: Godkendelse af fastholdelse af serviceniveau ved implementering af ældreloven - genoptræning og vedligeholdelsestræning

25/875

Sagsresumé

I april 2024 indgik regeringen og aftalepartierne en aftale om en ny ældrereform. Reformen udmøntes blandt andet gennem en ny Ældrelov, der træder i kraft den 1. juli 2025. Ældreloven indeholder bestemmelser om forebyggelse, samarbejde med civilsamfundet og helhedspleje, herunder genoptræning og vedligeholdelsestræning. Ældreloven gælder for borgere, der har nået folkepensionsalderen.

Ved ikrafttrædelsen af ældreloven videreføres servicelovens § 86 vedrørende genoptræning og vedligeholdelsestræning til ældrelovens § 10, der gælder for borgere, der har nået folkepensionsalderen. Det indebærer, at kommunerne skal tilbyde genoptræning og vedligeholdelsestræning, som en integreret del af helhedsplejen. Borgere, der ikke har nået folkepensionsalderen er fortsat omfattet af servicelovens § 86.

Forvaltningerne Børn, Uddannelse og Sundhed samt Omsorg og Udvikling har igangsat et fælles udviklings- og implementeringsarbejde på forebyggelses- og genoptræningsområdet. Det anbefales i den forbindelse at fastholde det nuværende serviceniveau, som beskrevet i kvalitetsstandarden, for genoptræning og vedligeholdelsestræning, indtil konkrete forslag til integration af genoptrænings- og vedligeholdelsesindsatser i helhedsplejen, jf. ældrelovens § 10, er udviklet.

Sønderborg Kommunes nuværende serviceniveau og implementeringen af ældreloven understøtter Byrådets vision 2022-2025 på fokusområdet "Et godt liv", hvor der er fokus på at skabe optimale betingelser for, at borgerne kan leve et sundt liv med vægt på forebyggelse og rehabilitering. Ligeledes understøttes sundhedspolitikken "Mod på mere sundhed" 2023-2026.

Fastholdelse af serviceniveau ved implementering af ældreloven har været i høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget, at Byrådet godkender

- at det nuværende serviceniveau for servicelovens § 86 genoptræning og vedligeholdelsestræning også benyttes for ældrelovens § 10.

Sagsfremstilling

I april 2024 indgik regeringen og aftalepartierne en aftale om en ny ældrereform, som omfatter en række initiativer og lovændringer for at forbedre ældreplejen. En central del af reformen er en ny Ældrelov, som blev vedtaget den 19. december 2024 og træder i kraft den 1. juli 2025.

Ældreloven indeholder bestemmelser om forebyggende indsatser, samarbejde med civilsamfundet og lokale fællesskaber samt helhedspleje, herunder genoptræning og vedligeholdelsestræning. Ældreloven gælder for borgere, der har nået folkepensionsalderen.

Med ældreloven ændres kravene til Sønderborg Kommunes tilbud om genoptræning og vedligeholdelsestræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse i henhold til servicelovens § 86.

Efter ældrelovens ikrafttrædelse den 1. juli 2025 gælder servicelovens § 86 kun for borgere, der ikke har nået folkepensionsalderen. For borgere omfattet af ældreloven skal kommunerne tilbyde genoptræning og vedligeholdelsestræning, som en integreret del af helhedsplejen, jf. ældrelovens § 10, hvorfor Børn, Uddannelse og Sundhed samt Omsorg og Udvikling har igangsat et fælles udviklings- og implementeringsarbejde på genoptrænings- og vedligeholdelsestræningsområdet.

Mens udviklings- og implementeringsarbejde pågår anbefaler forvaltningen, at det nuværende serviceniveau for genoptræning og vedligeholdelsestræning også benyttes for ældrelovens § 10. Det betyder, at borgere i Sønderborg Kommune tilbydes genoptræning og vedligeholdelsestræning, når de har oplevet et pludseligt fald i deres fysiske funktionsevne, som følge af sygdom, svækkelse eller en faldepisode, der ikke behandles i sygehusregi eller har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, eksempelvis som følge af kronisk sygdom. Genoptræning og vedligeholdelsestræning leveres af Træningsenheden eller Hjemmeplejen, og det er Visitationsafdelingen, der afgør, hvem der leverer træningen.

En videreførelse af det nuværende serviceniveau for servicelovens § 86 genoptræning og vedligeholdelsestræning til ældrelovens § 10 vil ikke medføre personale- eller budgetmæssige konsekvenser inden for Sundhedsudvalgets ressortområde.

Børn, Uddannelse og Sundhed samt Omsorg og Udvikling samarbejder om at udvikle integrationen af genoptrænings- og vedligeholdelsesindsatser i den fremtidige helhedspleje. Forslag til hvordan genoptrænings- og vedligeholdelsesindsatser integreres i helhedsplejen forventes klar til politisk behandling primo 2026, herunder med vurdering af faglige og økonomiske konsekvenser. Indtil da benyttes det nuværende serviceniveau for servicelovens § 86 genoptræning og vedligeholdelsestræning, som kan afholdes indenfor den eksisterende budgetramme.

Forslag om fastholdelse af serviceniveau for forebyggende hjemmebesøg har været i høring i Ældrerådet og Handicaprådet. Ældrerådet og Handicaprådet har afgivet høringssvar, som er vedlagt som bilag. Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet serviceniveauet kan afholdes indenfor den eksisterende budgetramme.

Beslutning Sundhedsudvalget den 02-04-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Sundhedsudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Ældrelov

Kvalitetsstandard - Genoptræning og vedligeholdelsestræning

Ældrerådets høringssvar vedr. fastholdelse af serviceniveau ved implementering af ældreloven indenfor Sundhedsudvalgets område

Handicaprådets høringssvar vedr. fastholdelse af serviceniveau ved implementering af ældreloven indenfor Sundhedsudvalgets område

Punkt 19: Godkendelse af Flere unge i job og uddannelse 2025-2030, udmøntning af den kommunale ungeindsats

25/2099

Sagsresumé

Sønderborg Kommune igangsatte den kommunale ungeindsats (KUI) i 2018. Byrådet besluttede den 19. december 2018, at KUI skulle organiseres som en samarbejdsmodel på tværs af forvaltningerne Økonomi og Arbejdsmarked, Omsorg og Udvikling og Børn, Uddannelse og Sundhed.

Vision og pejlemærker for KUI blev godkendt af Byrådet den 23. oktober 2024 på baggrund af en analyse af ungeområdet. I forbindelse med godkendelsen blev de tre forvaltninger bedt om at udarbejde en handleplan for, hvordan medarbejderne kan omsætte vision og pejlemærker til konkret handling i Sønderborg Kommunes ungeindsats. Som led i udmøntningen af vision og pejlemærker, præsenteres hermed handleplanen ”Flere unge i job og uddannelse 2025-2030” som indeholder to nye tiltag ”Boost” og ”Jobvejen”.

Social-, Senior- og Handicapudvalget, Børne- og Uddannelsesudvalget og Arbejdsmarkedsudvalget har beslutningskompetencen i forbindelse med godkendelse af businesscasen, jf. delegationsplanen.

Byrådet har beslutningskompetencen for bevillingen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til henholdsvis Arbejdsmarkedsudvalget, Børne- og Uddannelsesudvalget og Social-, Senior- og Handicapudvalg at godkende

- businesscasen for de to nye tiltag ”Boost” og ”Jobvejen”, der skal medvirke til at få flere unge i job og uddannelse
- at businesscasen er udarbejdet frem til og med 2030. Alternativt frem til udgangen af 2028, såfremt evaluering i 2028 medfører at indsatserne afsluttes.

og

Forvaltningen indstiller til henholdsvis Arbejdsmarkedsudvalget, Børne- og Uddannelsesudvalget og Social-, Senior- og Handicapudvalg, at Byrådet godkender

- businesscasen jf. nedenstående frem til og med 2030, hvoraf det fremgår at, hvis indsatserne efter evaluering i 2028 ikke videreføres, vil der have været et kassetræk på 2,1 mio. kr. Hvis indsatserne videreføres til udgangen af 2030, tilføres kassen i alt ca. 6,8 mio. kr.

Sagsfremstilling

Lov om kommunal indsats for unge under 25 blev etableret på baggrund af den politiske aftale ”Aftale om bedre veje til uddannelse og job” oktober 2017. Formålet er at forankre opgaven om unges tilknytning til uddannelse og job som en tværfaglig helhedsopgave i kommunen. Med baggrund i ovenstående igangsatte Sønderborg Kommune den kommunale ungeindsats (KUI) i 2018.

Den 8. august 2021 godkendte Byrådet, at forvaltningen skulle igangsætte en proces for at skabe en stærk og fælles politisk vision for den kommunale ungeindsats i Sønderborg Kommune. Dette skete på baggrund af en række anbefalinger fra et eksternt konsulentfirmas analyse af ungeområdet i Sønderborg Kommune. På et seminar i juni 2024 drøftede Arbejdsmarkedsudvalget, Børne- og Uddannelsesudvalget og Social-, Senior- og Handicapudvalget, hvordan en fælles vision og pejlemærker for ungeindsatsen i Sønderborg Kommune skulle udformes. Her blev der sat fokus på at styrke det

tværfaglige samarbejde omkring den unge med et fokus på, at for at kunne nå målet om flere i job og uddannelse, skal opgaven ses som en tværfaglig helhedsopgave i hele organisationen.

Vision og pejlemærker for KUI blev godkendt af Byrådet den 23. oktober 2024. Handleplanen ”Flere unge i job og uddannelse 2025-2030” er en konkret udmøntning af visionen og de fastsatte pejlemærker for den kommunale ungeindsats i Sønderborg Kommune.

Planen anerkender og bygger videre på de nuværende indsatser på såvel social-, uddannelses- og beskæftigelsesområde, som har været med til at nedbringe antallet af unge, som ikke er i job eller uddannelse fra 714 unge i 1. halvår 2020 til 573 unge i 1. halvår 2024. Med henblik på at mindske tilgangen af unge uden job/uddannelse vurderes det, at der er behov for at etablere yderligere tværfaglige og håndholdte indsatser.

Handleplanens målsætning er, at det landspolitiske mål (måltal 2) om, at antallet af unge, der ikke er i job og uddannelse i 2030 halveres, indfries.

Tiltag 1: ”Jobvejen”

En for stor andel af unge lykkes ikke i uddannelsessystemet og har i stedet brug for at gå jobvejen for senere at tage en uddannelse. Med et strategisk fokus på jobvejen bygger vi videre på og styrker de erfaringer og effekter, vi har opnået gennem et tæt samarbejde med lokale virksomheder. Strategien udmøntes gennem en fælles virksomhedsindsats på tværs af beskæftigelses- og uddannelsesområderne og ved ansættelsen af to medarbejdere, der løbende skal yde en håndholdt indsats for 50 udsatte unge. Målet er, at de unge kommer i fritidsjob, som vil bidrage til at forebygge, at de unge mister tilknytning til job eller uddannelse.

Tiltag 2: ”Boost”

”Boost” er et projekt, som skal afprøve en ny samarbejdsform i KUI-indsatsen. Tre medarbejdere fra uddannelses-, beskæftigelses- og socialområdet organiseres i et tværgående og helhedsorienteret team. Medarbejderne arbejder sammen om indsatsen for løbende 30 unge pr. halve år i alderen 15 til 20 år, som ikke er i job eller uddannelse. Målgruppen for ”Boost” er unge med komplekse og meget forskellige udfordringer. Fælles for de unge er, at de har behov for en håndholdt og individuel indsats. I projektet skal de unge have en aktiv hverdag og helst ude i en virksomhed eller uddannelsesinstitution. Andre aktiviteter skal finde sted i et ungemiljø, f.eks. i Mejeriet, og skal bidrage til, at den unge oplever en hverdag med aktivitet og forpligtende fællesskaber. Et forløb i ”Boost” vil have en gennemsnitlig varighed på 6 måneder med mulighed for efterværn. Der forventes en ligelig fordeling af unge under og over 18 år og de forventede effekter er, at 65% af de unge kommer i job eller uddannelse 3 måneder efter afsluttet forløb.

Businesscasen for ”Jobvejen” og ”Boost” er vist i nedenstående tabel. Der er jf. bilag uddybet beskrivelser af ”Flere unge i job eller uddannelse” 2025-2030 i forhold til antal unge i målgruppen, forventet måltal samt businesscase.

Beløb i t. kr.	2025	2026	2027	2028	2029	2030	I alt
Udgifter - Jobvejen	600	1.200	1.200	1.200	600	0	4.800
Udgifter - Boost	1.000	2.000	2.000	2.000	1.000	0	8.000
Udgifter i alt	1.600	3.200	3.200	3.200	1.600	0	12.800
Effekt uddannelseshjælp	-125	-1.500	-3.000	-4.500	-5.000	-5.500	-19.625
Nettoresultat (+=kassetræk)	1.475	1.700	200	-1.300	-3.400	-5.500	-6.825

De to tiltag vil i første omgang blive organiseret som en prøvehandling fra 2. halvår 2025 til 2028. I denne periode forventes det ikke, at der opnås økonomisk balance i businesscasen, men casen forventes at fortsætte frem til og med 2030. Indsatserne forventes fra medio 2029 at indgå i den almindelige drift, hvorfor medarbejderressourcerne finansieres inden for budgetrammerne.

Medarbejderne i de to tiltag vil få brede rammer i arbejdet med de unge og konkret vil deres kompetencer blive sat fri i selvstyrende teams. Personalet forankres i de tre forvaltninger med 2 årsværk i Børn, Uddannelse og Sundhed, 1 årsværk i Omsorg og Udvikling samt 2 årsværk i Økonomi og Arbejdsmarked. Der er i afsat 200 t.kr. årligt til indsatser, mens yderligere indsatser finansieres af de tre forvaltninger inden for egen budgetramme. De to tiltag er forankret i KUI-styregruppen, der løbende vil følge indsatserne, mens personaleledelsen for de 5 medarbejdere forbliver i de respektive fagforvaltninger.

I 2. halvår 2028 vil der foreligge en midtvejsevaluering af de to tiltag og deres forventede effekt. Viser evalueringen, at de to tiltag har haft den forventede effekt og dermed lavere udgifter, lægges der op til at indsatserne gøres permanente. Dette vil tilføre kassen ca. 6,8 mio. kr. frem til og med 2030. Hvis indsatsen derimod stoppes med udgangen af 2028, vil der modsat være tale om kassefinansiering på 2 mio. kr. Evalueringen kan endelig også vise behov for tilpasninger fra 2029 og fremefter.

I den kommunale ungeindsats er der, både i forhold til disse indsatser og i forhold til arbejdet generelt, fokus på løbende at følge de muligheder, som nye reformer giver for at tilpasse indsatser og indgå i partnerskaber - aktuelt aftalen om Ungeløftet samt Flere i Gymnasiet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen og businesscasen godkendes som beskrevet, skal der gives en tillægsbevilling på 1,475 mio.kr. i 2025, 1,700 mio. kr. i 2026, 0,200 mio. kr. i 2027, finansieret af kassebeholdningen.

Fra 2028 ses businesscasen at give et overskud på henholdsvis 1,300 mio. kr. i 2028, 3,400 mio. kr. i 2029 og 5,500 mio. kr. i 2030 der tilføres kassebeholdningen.

Det fremgår af ovenstående sagsfremstilling at tiltagene evalueres i 2028 og at der på det tidspunkt tages stilling til om businesscasen skal fortsætte frem til 2030.

- Hvis tiltagene efter evaluering i 2028 ikke videreføres, vil der ses et samlet kassetræk på 2,075 mio. kr.
- Hvis tiltagene videreføres til udgangen af 2030, vil der ses en samlet forøgelse af kassebeholdningen på 6,825 mio.kr.

Den øvrige finansiering af businesscasen sker ved reduktion af budgettet til uddannelseshjælp.

Kassebevægelserne for 2025-2028 illustreres i nedenstående bevillingsskema:

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift	BUS/ ØA/OA	1.475	1.700	200	-1.300

Anlæg/

Rådighedsbeløb

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat rådighedsbeløb

Låneoptagelse

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning	01	-1.475	-1.700	-200	1.300
-----------------	----	--------	--------	------	-------

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 01-04-2025

Dot 1 og 2: Godkendt.

Dot 3: Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Jimmy Simonsen

Beslutning Børne- og Uddannelsesudvalget den 03-04-2025

Dot 1 og 2: Godkendt.

Dot 3: Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Social-, Senior- og Handicapudvalget den 03-04-2025

Dot 1 og 2: Godkendt.

Dot 3: Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Dot 3: Arbejdsmarkedsudvalgets, Børne- og Uddannelsesudvalgets og Social-, Senior- og Handicapudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Flere unge i job og uddannelse 2025-2030 - udmøntning af den kommunale ungeindsats

Vision for den Kommunale Ungeindsats

Punkt 20: Drøftelse af driftsomprioriteringer 2026-29 - Økonomiudvalget

25/4210

Sagsresumé

Af budgethandleplanen for 2026-29 fremgår det, at fagudvalgene på deres møder i april og maj, som en del af budgetlægningsprocessen, henholdsvis drøfter og godkender driftsomprioriteringer til budget 2026-29 indenfor deres eksisterende driftsrammer. Herunder driftsomprioriteringer ift. eventuelle reduktionsbehov.

Endvidere kan udvalgene drøfte eventuelle temaer, samt finansiering heraf, som udvalget ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at drøfte

- Eventuelle forslag til driftsomprioriteringer indenfor udvalgets driftsrammer

og

- Eventuelle forslag til temaer, inklusiv finansiering, som udvalget ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger

Sagsfremstilling

Jævnfør budgethandleplanen tager udvalgene hul på budgetprocessen for budget 2026-29 på deres april-møder. Drøftelserne genoptages på maj-møderne, hvor fagudvalgene godkender de forslag, som de ønsker skal gå videre i budgetprocessen.

Fagudvalgene drøfter dels eventuelle forslag til driftsomprioriteringer i budget 2026-29 samt eventuelle forslag til temaer, som fagudvalget ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger.

Driftsomprioriteringer:

Fagudvalgene kan driftsomprioritere inden for egne politikområder. Derudover kan fagudvalgene indstille til Økonomiudvalget, som viderefører til beslutning i Byrådet, at omplacere mellem politikområder inden for udvalgets ansvarsområder.

Temaer til budgetforhandlinger:

Fagudvalgene kan pege på temaer, som de ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger. Temaerne skal være ledsaget af en finansieringsplan.

Forslag til eventuelle temaer, inklusive forslag til finansiering, som udvalgene indstiller til at indgå i det videre budgetarbejde vil, efter udvalgenes behandling i maj blive forelagt Økonomiudvalget i juni og vedlagt det samlede budgetmateriale for 2026-29, som særskilt bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi og Arbejdsmarked oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser. Indstilling af temaer til budgetprocessen eller driftsomprioritering mellem udvalgets politikområder vil indgå i den politiske budgetfase.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Drøftet.

Punkt 21: Drøftelse af anlægsbudgettering 2026-29 - Økonomiudvalget

25/4218

Sagsresumé

Udvalgene drøfter på deres april og maj møder potentielle nye anlægselementer. Forslag til nye anlægselementer vil, efter udvalgenes behandling, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2026-29 som særskilt bilag.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at drøfte

- Eventuelle nye anlægselementer.

Sagsfremstilling

Jævnfør budgethandleplanen for 2026-29 skal fagudvalgene drøfte og indstille potentielle nye anlægselementer til budget 2026-29 på udvalgenes majmøder. Udvalgene har deres første drøftelser på april møderne.

De stående udvalg indtager dels en rolle som fagudvalg, dels en rolle som part i den tværgående budgetproces med fælles ansvar for realisering af de vedtagne budgettiltag.

Med afsæt i ikke-disponerede råderum på anlægssiden i år 2026-2029 forudsættes mulighed for at fremføre forslag til nye tiltag på anlægsbudgettet fra budgetåret 2026, idet det dog bemærkes, at aktuelt udestår finansiering af allerede truffne politiske beslutninger.

Ønsker om nye anlæg behandles i udvalgene med henblik på indstilling på møderne i maj.

Forslag til nye anlægselementer vil, efter udvalgenes behandling, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2026-29 som særskilt bilag.

Vedlagt som bilag er oversigt over potentielle nye anlægselementer på udvalgets område.

Oversigten indeholder oplysninger om hvor ønsket vedrørende de konkrete anlægselementer er opstået, samt forvaltningens umiddelbare kategorisering af de enkelte projekter. Det bemærkes, at kategoriseringen alene er udtryk for en administrativ vurdering og at alle projekter vil være genstand for politisk beslutning og prioritering.

Kategoriseringen 1-3 dækker over følgende principper:

1. Projektet vurderes at være ufravigeligt af hensyn til lovgivning, tidligere politiske beslutninger eller lignende.
2. Projektet vurderes at skulle indgå i en politisk prioritering.
3. Projektet vurderes administrativt ikke hensigtsmæssigt i øjeblikket af tidsmæssige hensyn eller lignende, men vurderes at skulle indgå i en politisk prioritering.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltning oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet eventuelle nye anlægselementer vil indgå i den politiske budgetfase.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Drøftet.

Bilag

Anlægslementer ØU budgetlægning 2026-2029

Punkt 22: Drøftelse af input til budgettemamøder og -seminar for budget 2026-2029

25/6295

Sagsresumé

I forbindelse med budgetprocessen 2026-2029 afholdes to budgettemamøder for Byrådet – i juni og august – samt et todages budgetseminar i september.

Vedlagt er foreløbigt program for budgettemamøder og -seminar.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at drøfte

- Input til budgettemamøder og -seminar for budget 2026-2029

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetprocessen 2026-2029 afholdes to budgettemamøder for Byrådet – i juni og august – samt et todages budgetseminar i september.

Vedlagt er foreløbigt program for budgettemamøder og -seminar.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Drøftet.

Punkt 23: Drøftelse af Augustenborg Havn

25/6283

Sagsresumé

Byrådet godkendte i Budget 2022, at der skulle udarbejdes en Dispositionsplan for Augustenborg Havn. Dispositionsplanen blev udarbejdet i 2022-2023 i tæt dialog med Hertugbyens Udviklingsforum og Brolauget, der driver lystbådehavnen.

Dispositionsplanen viste, at der kan etableres mellem 80-95 lejligheder på havnearealet samtidigt med, at det maritime miljø omkring lystbådehavnen bevares. Planen viste også, at det kunne være vanskeligt at udvikle området uden at arealerne på havnen var samlet i ét stykke. Sønderborg Kommune købte derfor de tidligere DLG-bygninger den 1. juli 2024, så samtlige arealer på havnen er ejet af Sønderborg Kommune.

Forvaltningen foreslår, at Økonomiudvalget drøfter proces og overordnet tidsplan for salg og lokalplanlægning for havnearealet.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at drøfte

- proces og overordnet tidsplan for salg og lokalplanlægning af Augustenborg Havn.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune ejer samtlige arealer på Augustenborg Havn og kan udbyde arealet til salg i overensstemmelse med den Dispositionsplan, der er udarbejdet for udvikling af havnearealet til boligformål og maritime aktiviteter. Sønderborg Kommune bevarer ejerskabet for den del, der skal benyttes til maritime aktiviteter. Dispositionsplanen er vedlagt som bilag.

Dispositionsplanen giver mulighed for etablering af nyt klubhus og nye opbevaringsfaciliteter ved lystbådehavnen i den vestlige ende, mens der bliver plads til 75-95 lejligheder på den resterende del af arealet. Der bliver mulighed for bygninger i op til 5 etager. Langs med havnekajen er der udlagt areal til en havnepromenade, som kan forbinde stisystemet ved Lille Hav med stien ud forbi Augustenborg Slot.

Forvaltningen foreslår, at der igangsættes en proces med markedsdialog og udbud af arealet til boligformål, og herefter udarbejdelse af en lokalplan. Sideløbende vil forvaltningen undersøge interessen for mulige partnerskaber til udviklingen af Augustenborg Havn. Sønderborg Kommune vil indbyde eksterne interessenter, fonde og investorer til et partnerskab, hvor boligudvikling, fritidsformål og daglig udeliv får de bedst mulige forudsætninger til gavn for borgerne i Augustenborg. Byudviklingen af havneområdet skal ske i symbiose og takt med udviklingen af Hertugernes Augustenborg.

Forslag til tidsplan:

- Maj-juli: Udarbejdelse af udbudsmateriale
- August-november: Markedsdialog og udbud af areal til boligformål
- December-januar: Udvælgelse af bedste bud

- Februar-april 2026: Dialog med brugere på havnen
- Marts-april 2026: Opstart af lokalplan for omdannelse af havnen til boliger

Inden udbudsprocessen igangsættes fremlægges et dagsordenspunkt for Økonomiudvalget om godkendelse af udbudsmaterialet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Drøftet.

Bilag

25.05.2023_Dispositionsplan for Augustenborg Havn.pdf

Punkt 24: Orientering om befolkningsprognosen 2025-2029

25/102

Sagsresumé

Forvaltningen har udarbejdet en befolkningsprognose for Sønderborg Kommune for perioden 2025-2029. Befolkningsprognosen udarbejdes én gang årligt og anvendes i forbindelse med det administrative budgetarbejde som grundlag for tilretning af basisbudgettet i forhold til mængdeændringer. Prognosen anvendes derudover i diverse ad hoc analysearbejde og planlægning.

Prognosen er godkendt i Direktionen den 24. marts 2025, og forvaltningen orienterer Økonomiudvalget om årets prognose.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Der udarbejdes én gang årligt en befolkningsprognose og elevtalsprognose for Sønderborg Kommune. Prognoserne anvendes i forbindelse med det administrative budgetarbejde som grundlag for tilretning af basisbudgettet i forhold til mængdeændringer. De anvendes derudover i diverse ad hoc analysearbejde og planlægning.

Befolkningsprognosen vil altid være et skøn baseret på en række konkrete forudsætninger der ændrer sig over tid. Dette betyder også at prognosens træfsikkerhed er højere i prognosens første år, sammenlignet med sidste del af prognoseperioden. Årets prognose er derfor beregnet frem til 2029 idet det vurderes at usikkerheden herefter er stor.

Nøglefaktorer i beregningen af prognosen er historiske tal for antal fødsler, dødsfald, flyttemønstre mm., samt kommunens byggeboligprogram. Faktorer som kunne tiltrække flere borgere på længere sigt såsom flere arbejdspladser eller nye uddannelser indgår ikke i prognosen på grund af usikkerhed, men vil, ved øget tilflytning til kommunen, påvirke fremtidige prognoser gennem opdateret historik.

Sønderborg Kommunes befolkningsprognose er udarbejdet for årene 2025-2029, og i det følgende gengives de væsentligste punkter:

- Sønderborg Kommune har historisk set haft en befolkningstilbagegang svingende fra ca. 100 til 400 borgere årligt. De bagvedliggende årsager er en kombination af fødselsunderskud (færre fødte end døde) og nettofraflytning (færre tilflyttere end fraflyttere). Dette opvejes delvist af en nettoindvandring (flere indvandrede end udvandrede) fra udlandet.
- Sønderborg Kommunes befolkningstal er pr. 1. januar 2025 opgjort til 74.096 personer mod 74.233 personer i 2024 (Danmarks Statistik). Dette er en befolkningstilbagegang på 137 borgere i perioden, hvilket er på niveau med de tidligere år (med undtagelse af 2022) hvor der har været befolkningstilbagegang på mellem 100 og 400 borgere årligt.
- Med den nye prognose forventes det, at den udvikling vendes og der frem mod 2029 vi være en lille stigning i befolkningstallet. Befolkningstallet i Sønderborg Kommune forventes at være 74.203 i 2029. Dette svarer til en

stigning på i alt 107 borgere – eller til en stigning i befolkningstallet på 0,1 pct. Det skal bemærkes at årets prognose, er mere positiv end tidligere års prognose.

- Stigningen i befolkningen forventes at skyldes øget nettotilflytning samt nettoindrejse.
- De historiske forudsætninger for prognosen 2025-2029 er justeret i forhold til sidste års prognose. Således var nettoindvandringen i 2024 ca. 7 pct. lavere end i 2023, mens fødselsbalancen var ca. 26 pct. mere negativ end i 2023. Nettotilflytningen var i 2024 ca. 24 pct. mindre negativ end i 2023.
- Nettoindvandringen i kommunen er positiv med 802 borgere i 2024, hvoraf omkring en fjerdedel kommer fra Tyskland.
- Den forventede stigning i det totale befolkningstal for Sønderborg Kommune dækker over forskydninger i de forskellige aldersgrupper. Sammenlignes 2025 med 2029 forventes fx antallet af de 17-25 årige at stige med ca. 0,5 pct., mens antallet af de 46-64 årige forventes at falde med ca. 4 pct. Antallet af 80+ årige forventes at stige med ca. 12 pct., mens antallet af børn (0-16 år) forventes at falde med ca. 2,6 pct. Sammenlignes aldersgruppedelingen i Sønderborg Kommune med landet som helhed, ses det, at andelen af borgere på 65+ er større i Sønderborg Kommune end i resten af landet (5 pct.), mens andelen af børn (0-16 årige) er en smule mindre (1 pct.). Disse forskelle i aldersandelene forventes at forblive stabile frem til 2029.
- Størrelsesforholdet mellem forskellige aldersgrupper i befolkningen måles ofte ved den demografiske forsørgerkvotient, der sætter antallet af børn og ældre i forhold til antallet af personer i den erhvervsaktive alder. Målet kan betragtes som et groft mål for antallet af personer, som skal forsørges delt med antallet af potentielle forsørgere. Forsørgerkvoten er højere i Sønderborg Kommune end i landet som helhed. Hvor hver borger i den erhvervsaktive alder i Sønderborg Kommune i 2025 skal forsøge 0,74 børn/ældre, er tallet 0,63 for hele landet. Forsørgerkvoten er stigende for både Sønderborg Kommune og landet som helhed frem mod 2029.
- Fem ud af 15 skoledistrikter forventes at opleve en befolkningstilvækst på op til ca. 4 pct. frem imod 2029, mens de resterende 10 distrikter forventes at opleve en befolkningsnedgang på ned til ca. -3 pct.

Rapporten 'Befolkningsprognose 2025-2029' er vedlagt sagen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Befolkningsprognose 2025-2029

Punkt 25: Orientering om status på udmøntningsplan 2025-2028 - april

25/1440

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 9. oktober 2024 budgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028. Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet en udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgmæssige og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgning i løbet af året. Af udmøntningsplanen fremgår ligeledes uafsluttede elementer, der er videreført fra tidligere udmøntningsplaner.

Vedlagt er forvaltningernes status på udmøntningsplanens elementer pr. april.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget af tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 9. oktober 2024 budgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028. Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser. Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer godkendte Økonomiudvalget den 20. november 2024 udmøntningsplanen. Status på udmøntningsplanen vil blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang den 19. februar 2025 og herefter i april, august, oktober og december. Fagudvalgene orienteres første gang på marts-møderne og herefter i maj, september og november.

Udover elementerne for budgettet for 2025, indeholder orienteringen også de uafsluttede elementer fra tidligere udmøntningsplaner.

Status på udmøntningsplanens enkelte elementer pr. april 2025 fremgår af bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Status på udmøntningsplan B2025-2028 - april ØU

Punkt 26: Orientering om ledelsesinformation 2025 - ultimo marts 2025 - ØU

25/160

Sagsresumé

Ledelsesinformation giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

På nuværende tidspunkt forventes der balance på Økonomiudvalgets driftsområde i 2025, under forudsætning af, at 1. bevillingsrevision godkendes.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- Orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Opfølgning på ledelsesinformation 2025 sker hver måned for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultatet.

Status på drift

På nuværende tidspunkt vider driftsresultatet for Økonomiudvalgets område ultimo marts 2025 et forbrug på 175,6 mio. kr., svarende til 23,9% af det korrigerede budget.

Under forudsætning af at 1. bevillingsrevision 2025 godkendes, forventes budgettet at balancere.

Status på anlæg

Der er inden for Økonomiudvalgets område et anlægsbudget på 45,6 mio.kr., hvoraf der ultimo marts er et forbrug på 38,9 mio. kr.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Taget til efterretning.

Bilag

LIS Drift ØU ultimo marts 2025

LIS Anlæg ØU ultimo marts 2025

LIS ØU del 2 ultimo marts 2025

Punkt 27: Orientering om ledelsesinformation 2025 – Ultimo marts 2025 - Byrådet

25/160

Sagsresumé

Ved ledelsesinformationen for 2025 pr. ultimo marts 2025 viser driftsvirksomheden - samlet set - et mindreforbrug i forhold til et spænd på +/- 1 % af det korrigerede budget.

Nærværende ledelsesinformation er den første forelagte for budgetåret 2025.

Der er på nuværende tidspunkt ikke taget højde for finansiering, i årene 2025-2029, af politisk besluttede initiver, væsentligst Kystsikring i Gråsten, Landsstævne (DGI) i 2029 og opførelse af yderligere studieboliger. Når der er taget politisk stilling til finansieringen, helt eller delvist, vil den blive indregnet og dermed vil udgifterne i de enkelte år og kommunens likvide beholdning tilsvarende blive tilrettet.

Byrådet orienteres om sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet tager

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året. Opfølgning på ledelsesinformationen sker månedligt fra og med april i 2025 for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultat.

Byrådet orienteres på overordnet niveau med udgangspunkt i de enkelte udvalgs forventninger.

Driftsvirksomheden:

Det samlede driftsresultat ultimo marts 2025 viser et forbrug på knap 1,4 mia. kr. svarende til ca. 22,5% af det korrigerede budget. Sidste år på samme tidspunkt var forbrugsprocenten 21,2.

Samlet set forventer udvalgene, at budgettet – på kommuneniveau – vil udvise et mindreforbrug ved årets udgang, jf. nedenfor.

Driftsbudget fordelt pr. udvalg:

Nettobudget i 1.000 kr.	Korr. budget 2025	Forbrug pr. 31.03.25	Forbrugs-pct. 31.03.25	Forvaltningens forventning om mindre/merforbrug	Afvigelse ift. korr. budget
-------------------------	-------------------	----------------------	------------------------	---	-----------------------------

Økonomi	734.811	175.568	23,9	Balance	0
Arbejdsmarked	1.555.092	376.345	24,2	Mindreforbrug	-15.000 - -25.000
Børne- og uddannelse	1.380.827	284.429	20,6	Balance	-9.900
Kultur, Idræt og Medborgerskab	110.641	34.961	31,6	Balance	0
Sundhed	536.061	61.411	11,5	Balance	-1.500
Social, Senior og Handicap	1.387.431	325.146	23,4	Balance	0
Erhverv og Grøn vækst	39.353	19.077	48,5	Balance	0
Teknik, By og Bolig	250.264	75.811	30,3	Balance	250
Natur, Klima og Miljø	38.644	3.422	8,9	Balance	0
Drift i alt	6.033.125	1.356.169	22,5	Balance	-26.150 - -36.150

1) Et generelt mer- eller mindreforbrug på landsplan vil medføre, at kommunerne midtvejsreguleres i forhold til den gennemsnitlige udvikling i hele landet. Ved årets slutning overføres et evt. mindre- eller merforbrug til kommende år med henblik på efter- og midtvejsregulering. Der forventes på nuværende tidspunkt et mindreforbrug i størrelsesordenen -15 til -25 mio. kr. vedrørende overførselsområdet.

Der er på nuværende tidspunkt ikke taget højde for finansiering, i årene 2025-2029, af politisk besluttede initativer, væsentligst Kystsikring i Gråsten, Landsstævne (DGI) i 2029 og opførelse af yderligere studieboliger. Når der er taget politisk stilling til finansieringen, helt eller delvist, vil den blive indregnet og dermed vil udgifterne i de enkelte år og kommunens likvide beholdning tilsvarende blive tilrettet.

Servicevækstrammen:

Det oprindelige budget på servicevækstområdet angiver sigtepunktet til servicevækstrammen 2025 for kommunerne. Sønderborg Kommunes servicevækstramme er på 4,175 mia. kr. i 2025.

Jævnfør det korrigerede budget 2025 (inkl. byrådsbeslutninger pr. 26. marts 2025) udgør serviceudgifterne i alt 4,171 mia. kr. Rammen er således overholdt.

Det skal bemærkes, at drifts- og anlægsoverførslerne m.m. fra regnskabsåret 2024 indgår i budgetbalancen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har bemyndigelse til at sanktionere de kommuner, der ikke overholder servicevækstrammen, hvis kommunerne under ét ikke overholder den aftalte servicevækstramme.

Regnskabssanktionen vil ske med 60 % individuelt og 40 % kollektivt.

Anlægsvirksomheden:

Det samlede anlægsresultat (netto) ultimo marts 2025 viser et forbrug på knap 63 mio. kr. svarende til en forbrugsprocent på ca. 21% af det korrigerede budget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Byrådet - LIS 2025 pr. ult. marts 2025

Punkt 28: Godkendelse af brugsvilkår for arealer ved Notmark Gl. Skole

25/6286

Sagsresumé

Økonomiudvalget skal i denne sag tage stilling til, hvorvidt Landsbylauget Hundslev, Almsted, Notmark (HAN) kan etablere et legeanlæg og en bygning på kommunalt areal i tilknytning til den kommunale ejendom Notmark Gl. Skole.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2022-2025 om at udvikle landdistrikterne - herunder landsbyerne, så de er levende og eftertragtede bomiljøer med en lokal forankring og identitet, samt at understøtte lokale aktiviteter og fysiske mødesteder for her igennem at styrke livskvaliteten og sammenholdet i landsbyerne.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende løsning

1. 15-årig vederlagsfri brugsaftale til det ansøgte

eller

2. afslag på det ansøgte og dermed til brugsaftale på det kommunale areal.

Sagsfremstilling

Notmark Gl. Skole har været benyttet i foreningsregi siden nedlæggelsen som skole i 60'erne. Siden kommunesammenlægningen, hvor landsbylauget blev etableret, har HAN Landsbylaug benyttet lokalerne og været aktive i at benyttelsen af faciliteterne på den tidligere skole. Der er indgået en brugsaftale til det nuværende brug af lokaler og hus mellem brugerbestyrelsen for HAN og Sønderborg Kommune.

HAN har ansøgt kommunen om tilladelse til at anvende de kommunale arealer ved Notmark Gl. Skole til dels legeplads og dels til etablering af en bålhytte i tråd med HANs udviklingsplan. Anlægsprojektet fremgår af bilag til dagsordenen.

Sønderborg Kommune arbejder strategisk med landsbyerne inden for rammerne af den såkaldte "[Sønderborg Model](#)" for at skabe bæredygtig vækst og udvikling i landsbyerne. Som det fremgår af Kommuneplan 2022-2035 er det Byrådets vision at understøtte lokale aktiviteter og fysiske mødesteder for der igennem at styrke livskvaliteten og sammenholdet i landsbyerne. Laugene får et mindre årligt administrationsgebyr fra Sønderborg Kommune.

Landsbylaug i Sønderborg kommune udarbejder lokale udviklingsplaner, som er landsbylaugets visioner for deres lokalområde. Udviklingsplanen kan indeholde små som store initiativer. De lokale udviklingsplaner tager afsæt i byrådets vision om at udvikle de enkelte landsbyer, så de er levende og eftertragtede bomiljøer med en lokal forankring og identitet.

Anlæg kan ikke etableres uden en fuldmagt fra kommunen som grundejer. Generelt har Sønderborg Kommune været imødekommende over for landsbylaugsprojekter på kommunale arealer enten på grund af videreførte ældre aftaler eller på grund af konkrete politiske beslutninger om at tilgodese de konkrete projekter.

Der har dog manglet en fast ramme for, i hvilke situationer, landsbylauget og foreninger i øvrigt kan forvente at kunne anvende kommunale ejendomme og arealer til byggeprojekter. Forvaltningen har derfor igangsat en proces for at kunne udarbejde et oplæg til håndtering af lignende sager til beslutning på et senere Økonomiudvalgsmøde. Oplægget kan bl.a. også omhandle muligheder for landsbylaugets overtagelse af kommunale arealer forud for etablering af faste anlæg.

Den aktuelle ansøgning fra Hundslev, Almsted, Notmark går på at benytte dele af den tidligere sportsplads ved den nedlagte skole i Notmark til at indrette en større legeplads og placere et foreningshus/bålhus på arealet. Forvaltningen ser to løsningsmuligheder. Løsning 1 er en vederlagsfri brugsaftale på 15 år, hvor landsbylauget tilbageleverer arealet i den oprindelige stand når aftalen udløber. Der aftales konkrete forhold omkring kommunens hhv. laugets drift af projektarealet. Løsning 2 giver afslag på ansøgningen, som evt. kan genbehandles efter der er truffet beslutning om håndtering af sager af denne type på et senere Økonomiudvalgsmøde.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Løsningsforslag 1 godkendt.

Bilag

Kortbilag HAN legeplads bålhytte

Punkt 29: Lukket: Godkendelse af reviderede salgsvilkår for salg af areal

25/2112

Punkt 30: Lukket: Godkendelse af aftale om arealerhvervelse

24/15031

Punkt 31: Godkendelse af principbeslutning om aktivering af erhvervsområde

25/6023

Sagsresumé

I forbindelse med beslutning af salgsstrategi for en erhvervsgrund på Mellemvej i Nordborg på Økonomiudvalgsmøde den 19. marts 2025, besluttede Økonomiudvalget, at man ønskede at få redegjort for øvrige erhvervsarealer i området, herunder det udlagte erhvervsområde langs Oksbølvej.

Sagen understøtter Byrådets vision om Grøn omstilling og jobvækst ved at sikre, at der etableres erhvervsarealer og derved prioriterer kommunens tilgængelighed over for erhvervslivet højt.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen om køb og salg af ejendom, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- principbeslutning om aktivering af erhvervsområde ved Oksbølvej 1.5.001.E, Oksbølvej 1, Nordborg.

Sagsfremstilling

I forbindelse med Økonomiudvalgets behandling af salgsstrategi for salg af erhvervsgrunden på Mellemvej i Nordborg den 19. marts 2025 ønskede Økonomiudvalget et overblik over øvrige erhvervsrammer i Nordborgområdet.

Der er ikke øvrige ledige byggemodnede erhvervsgrunde i Nordborg. Der er ledige erhvervsgrunde i Havnbjerg men forvaltningen oplever ikke, at de nødvendigvis har den samme målgruppe.

Generelt oplever forvaltningen ikke stor efterspørgsel på erhvervsgrunde i Nordborgområdet. Set i lyset af Masterplanen for Nordals og de afledte effekter af Nordborg Resort vurderer forvaltningen dog, at det vil gavne området, at der kan tilbydes byggemodnede erhvervsområder i Nordborg.

På Oksbølvej 6, Nordborg ligger der et kommuneplanlagt erhvervsområde på 2,5 hektar, som i en årrække har været dyrket med juletræer og som sådan ikke har været anvendt til erhverv. Juletræsdyrkning kategoriseres som landbrugsdrift. Der er ingen lokalplan udarbejdet for området, hvilket er en forudsætning for, at arealet kan tages i anvendelse til erhvervsbrug.

Det fremgår af kommuneplanrammens bestemmelser, at arealet skal anvendes til ”håndværks-, fremstillings- og servicevirksomhed med begrænset miljøbelastning og mindre behov for varetransport”.

Forvaltningen foreslår, at det undersøges om erhvervsarealet ved Oksbøl kan aktiveres som erhvervsområde. Dette indebærer en dialog med lodsejer og igangsætning af en lokalplanproces. Økonomiudvalget skal træffe principiel beslutning herom.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 23-04-2025

Godkendt.

Bilag

Kortbilag principbeslutning om erhvervsområde

Punkt 32: Lukket: Godkendelse af principbeslutning om helhedsplan for udvikling af erhvervsområder i Nordborgområdet.

25/6023

Punkt 33: Lukket: Godkendelse af udbud af kollektiv trafik

24/5715

Punkt 34: Lukket: Drøftelse af proces for tiltrækning af uddannelse

24/26303

Punkt 35: Lukket: Generel orientering

22/436

Punkt 36: Lukket: Underskriftsside 23-04-2025

22/445